

Leto XXXIV. Številka 59

Ustanovitelji: občinska konferenca SZDL
Jesenice, Kranj, Radovljica, Škofja Loka
in Tržič - Izdaja Casopisno podjetje
Kranj - Glavni urednik Igor Slavec
Odgovorni urednik v. d. Jože Košnjek

GLAS

GLASILLO SOCIALISTIČNE ZVEZE DELOVNEGA LJUDSTVA ZA GORENJSKO

Obilna letošnja žetev — Kombajni v teh dneh vneto luščijo žitna zrna in zlatorumenega klasja na zasebnih in družbenih poljih. V kranjskem Kmetijsko-živilskem kombinatu so žito letos namenili 430 od skupnih 1250 hektarov rodotvornih pvršin. Sodeč po prvih požetih njivah, bo letošnji pridelek več kot dober. Pričakujejo okoli 1900 ton žita, od tega več kot 500 ton pšenice. Hektarski donos pšenice — okoli 40 meterskih stotov — je celo višji kot v nekaterih žitorodnih pokrajinalah Slovenije in Jugoslavije. To je le nov dokaz, da je mogoče z ustreznim izbirom semenske sorte in z agrotehničnimi ukrepi, prilagojenimi vremenskim razmeram in drugim posebnostim predalpskega sveta, tudi na gorenjskih poljih pridelati ne tako majhne količine »kruha«.

Zito naj zato v prihodnje ne bi bilo le stranski pridelek ob krompirju, mleku in mesu. — Foto: C. Z.

Flavor Aid

DROGO

Kranj, torek, 4. 8. 1981

Cena: 7 din

List izhaja od oktobra 1947 kot teknik, od januarja 1958 kot poltednik, od januarja 1960 trikrat tedensko, od januarja 1964 kot poltednik ob sredah in sobotah, od julija 1974 pa ob torkih in petkih.

Prebivalci radovljiske in tržiške občine jutri praznujejo. Radovljicani se bodo spomnili 5. avgusta 1941. leta, ko je bil na Vodiški planini na Jelovici ustanovljen prvi slovenski bataljon narodnoosvobodilne vojske, ki je dobil ime po našem velikem pisatelju Ivanu Cankarju. Tržičani pa bodo obudili spomin na krvav dogodek pred štiridesetimi leti, ko so v Verbičevi koči pod Storžičem v junaku boju s premočnim nemškim okupatorjem padli prvi borci za svobodo. V obeh občinah bodo letošnje praznovanje, ki bo posvečeno 40. obletnici vstaje na Slovenskem, počastili s številnimi prireditvami in delovnimi zmagami. K prazniku čestita tudi naše uredništvo.

Zares lep praznik

V minulih dneh ob praznovanju 1. avgusta — praznika občine Kranj so razen številnih prireditv odprli nekatere pomembne objekte — Največja in najpomembnejša pa je nedvomno Delavski most čez Savo

Kranj — S športnimi prireditvami ob kranjskem občinskem prazniku se je praznovanje začelo že sredji julija. Osrednje prireditve pa so začele v četrtek, 30. julija, ko so dopoldne v avli občinske skupnosti odprli razstavo filatelistov in fotografij, hkrati pa v Cerkljah tudi nova stanovanjska bloka. Praznovanje se je potem nadaljevalo z nastopom folklornega ansambla LA DO v veliki halji Gorenjskega sejma. V petek dopoldne so najprej odprli Titovem trgu arheološki spomen-

nik — Kostnico, nato pa je bila v prostorih občinske skupščine predstavitev Kranjskega zbornika.

Največja prireditve pa je bila potem popoldne na Orehku oziroma v Čirčah. Tu se je zbral več deset tisoč prebivalcev Kranja oziroma občine, kjer so ob občinskem prazniku odprli nov most čez Savo. Številne obiskovalce ter goste, med katerimi so bili predstavniki republike, gorenjskega in kranjskega družbenopolitične življenja, je najprej pozdravil Drago Stefa, član koordinacijskega odbora za izgradnjo 10-letnega programa prometa v Kranju. Orisal je program, priprave in izgradnjo mostu, ki je po zahtevnosti in načinu gradnje med najlepšimi v Evropi, sicer pa najširi v Sloveniji. Ob treh še prej zgrajenih mostovih čez Savo, je ta edini, ki premoča reko v višini terena na obeh bregovih. Ne zgolj zaradi precejšnje oddaljenosti med bregovoma, marveč tudi zaradi velike višine in križanja z železnicami, ki bila gradnja mostu za kranjskega Gradbinca in mariborsko Metalno kot glavna izvajalca del zelo zahtevena. Most je dolg 356 metrov, visok 35 metrov in širok 23 metrov. Najdaljši razpon med stebrom je 117 metrov. Na njem so trije vozni pasovi, na obeh straneh pa pločnik za pešce in kolesarska steza. Poleg mostu, ki so ga poimenovali za Delavski most, so zgradili tudi priključni cesti s križiščem pred mlekarino v Čirčah in izvennivojskim križiščem z magistrально cesto Kranj-Ljubljana na Orehku. Zgrajen je tudi nov del Zasavske ceste z nadvozom in nadhod v Čirčah.

Na svečanosti je spregovoril tudi podpredsednik republikega izvršnega sveta Jože Florjančič, ki je med drugim orisal prizadevanja za hitrejši družbenoekonomske razvoj pri nas, opozoril pa tudi na dosledno uresničevanje nalog in akcij ob sedanjih naporih za stabilizacijo. Poudaril je, da je Kranj v minulem obdobju veliko prispeval k današnjim razvojnima uspehom pri nas nasploh in občanom nazadnje začel še veliko uspehov in lepo praznovanje.

Ob otvoritvi so potem podelili izvajalcem in predstavnikom tudi velike plakete Kranja. Dobili so jih Metalna Maribor, Gradbinc Kranj, strokovna služba republike skupnosti za ceste, Cestno podjetje Kranj in Projektično podjetje Kranj.

Most so odprli po starem običaju: s plačilom mitnine, čezenj pa so se najprej, kot simbol, da je Kranj kolesarsko mesto, popeljali kolesarji.

A. Z.

Universal odprl nove delavnice

JESENICE — Stočlanski kolектив temeljne organizacije kranjskega Merkurja Universal na Jesenicah, ki se ukvarja s prodajo proizvodov jugoslovanske črne metalurgije, je dan pred občinskim praznikom slavil pomemben delovni dosežek. Odprl je nove delavniške prostore z garderobami za delavce, kjer bodo pripravljali blago za prodajo glede na različna narotila kupcev.

Gre za objekt, ki ga je jeseniški Gradbinc začel graditi februarja lani, dokončal pa ga je maja letos. Delavci Universal so prvotno načrtovali za tretjino večje prostore v njem, zaradi ustalitvenih ukrepov so nato zgradili le najnujnejše. Tako so za 8.1 milijona dinarjev pridobili novih 450 kvadratnih metrov uporabnih površin, ki bodo omogočale

uresničev program za kompletno ponudbo domačemu kupcu.

Med krajšo svečanostjo, ki so se je udeležili poleg delavcev Merkurja tudi nekateri vodstveni družbenopolitični delavci iz jeseniške občine, je nove prostore predal svojemu namenu glavni direktor delovne organizacije Merkur iz Kranja Jakob Piskernik. V govoru ob odprtju objekta je med drugim dejal: »Vsakega doseženega cilja smo veseli: tako tudi, da smo to našo skromno načrtovano dokončno uresničili.«

Ob tej priložnosti moram povedati, da smo imeli glede naložb simelejše načrte. Prepričani smo bili, da bomo letos na Jesenicah odprli tudi novo maloprodajno trgovino. Žal še do danes nismo uspeli pridobiti lokacije. Ob tem nam začetka izgradnje nove prodajalne to leto ne omogoča niti zakon o začasni prepovedi razpolaganja z delom družbenih sredstev za gradnjo določenih objektov.

Ko že govorim o naložbah, ne morem mimo ugotovitve, da so le-te v trgovini skromne. Slaba akumulativna sposobnost in nizek ostanek dohodka omejujeta možnosti našega razvoja.

Ob primerjavi rezultatov polletnega gospodarjenja s sorodnimi organizacijami smo vseeno lahko zadovoljni. Novi delavniški prostori na Jesenicah pa morajo našo storilnost še povečati!«

S. Saje

Ob odprtju novih delavnic Universal na Jesenicah — Foto: S. Saje

31. gorenjski sejem
kranj 14.-24.8.'81

- velik izbor blaga široke potrošnje po nižjih cenah
- kmetijska mehanizacija
- bogat zabavni večerni program
- gostinske specialitete
- specialitete na žaru
- ribje specialitete

PO JUGOSLAVIJI

Varčevanje
z gorivi

Zvezni izvršni svet je predlagal, naj bi v drugem polletju letosnjega leta varčevali z gorivi. Uvoz surove naftne in naftnih derivatov bo v drugem polletju manjši od planiranega v energetski balanci. Čeprav je bilo v prvem polletju nakopanega precej več premoga kot lani, za 12 odstotkov, ga še vedno ni dovolj za vse potrebe. Zvezni izvršni svet predlaga, naj bi sprejeli ustrezone ukrepe in spremembe v samoupravnih sporazurnih v smislu enakomerne preskrebe in pod enakimi pogoji z naftnimi derivati, premogom in koksom za vso državo.

Zakona o taksah
niso sprejeli

V odboru za finance zvora republik in pokrajin so ugovorili, da slovenska in hrvaška skupščina nista dali soglasja k osnutku zakona o taksah za prehod meje. Za sprejem tega zakona ni pogojev. Redna procedura okoli tega zakona je bila v zboru republik in pokrajin zvezne skupščine končana. Zakon ni odložen do jeseni, temveč sploh ni sprejet. Vendar pa bo treba upoštevati opozorila v skupščini, da naj bi glede odnajanja dinarjev in deviz na tuje ravnali vsi občani bolj odgovorno in varčno.

Manj mesa na tuje

V prvem polletju letosnjega leta smo v tujino prodali za okoli 148 milijonov dolarjev živine, mesa in mesnih izdelkov. Od tega smo na tržišče razvitih držav izvili za okoli 124 milijonov blaga. V primerjavi z enakim lanskim obdobjem je izvoz za skoraj tretjino manjši. Na zmanjšanje izvoza in dotoka deviz je najbolj vplival ustope Grčije v EGS, ki mora upoštevati predpise o uvozu na trg držav članic te gospodarske organizacije in ne more kupovati junetine iz Jugoslavije. Lani smo v Grčijo prodali v šestih mesecih 23.507 ton junetine, letos pa izvoza sploh ni bilo.

Na železnici
omejili naložbe

Zaradi zaostrenih gospodarskih razmer in manjših posojilnih možnosti domačih bank in izpada posojila mednarodne banke za razvoj so v Železniškem gospodarstvu Ljubljana črtali več naložb. Tako bodo začasno ustavili nadaljevanje obnove obvoznic prog Jesenice–Nova Gorica–Sežana in Ljubljana–Trebnje–Sevnica, proge Ljubljana–Pivka ter rekonstrukcijo postaj na progi Pragersko–Središče. Prav tako bodo bolj počasi tekla dela pri rekonstrukciji postaj Sežana, Jesenice in Tezno.

Akontacije
za zgubaše

Temeljne organizacije združenega dela, ki bodo po obračunu za prvo polletje ugotovile izgubo, imajo pravico od 1. avgusta dalje izplačevati akontacije osebnih dohodkov do višine povprečnih osebnih dohodkov, izplačanih na delavca v prvem trimesečju letos. V prvem polletju je z izgubo poslovalo 168 gospodarskih temeljnih organizacij in 26 temeljnih organizacij s področja družbenih dejavnosti. Nekateri vloge temeljnih organizacij, ki še niso pokrile niti lanske izgube, so že odobrili in jim dovolili izplačila. Med njimi sta tudi TOZD gostinstvo in žičnice Kamnik in Alpetour TOZD Hoteli Potokljuka z Gorenjske.

Združevanje dela in sredstev tudi v izobraževanju

Škofja Loka – Začetek usmerjenega izobraževanja je v naši republiki pred vrat. Izobraževanje ob delu, za delo, na delu, iz dela so bili v zadnjem letu predmet številnih uradnih in seveda tudi neuradnih razprav. Priprava so se še posebej resno lotili v škofjeloški občini, saj pri njih prehod na usmerjeno izobraževanje sovpada z izgraditvijo novega šolskega centra in dijaškega doma. Ta dva novozgrajena objekta bosta tako že v šolskem letu 1981/82 s kopico sodobno opremljenih prostorov nudila vse potrebno za uspešno izvajanje programa srednjega usmerjenega izobraževanja. Skupni interes pri izvajjanju in uresničevanju terjajo tudi sprememb v organizirano dosedanjih srednješolskih izobraževalnih organizacij, vključno z dijaškim domom in Delavsko univerzo. Gre za Šolski center za kovinsko in avtomehansko stroko. Poklicno lesno šolo, Gimnazijo Boris Ziherl in Delavsko univerzo.

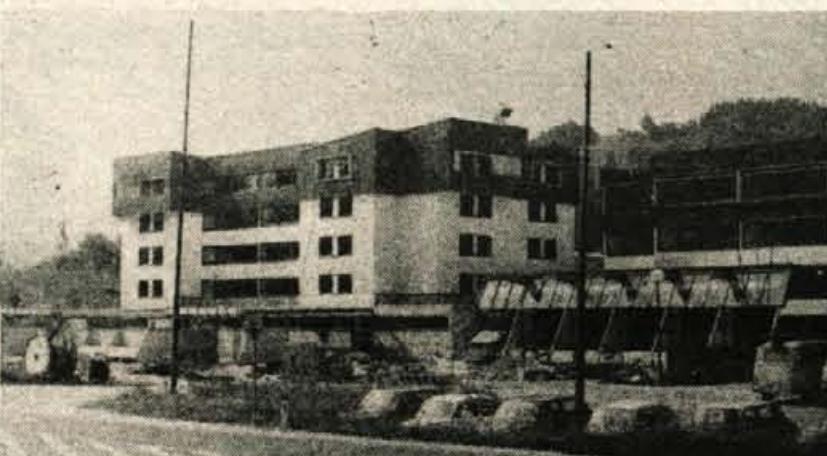
Izobraževalna organizacija, ki bo imela 5 temeljnih izobraževalnih organizacij in bo zajemala vse loško srednje šolstvo, se bo imenovala Šolski center Boris Ziherl. Čeprav je bilo v začetku proti tej inačici nekaj odpora, pa je prevladalo mnenje, da je takša sprememba nujna. Ne samo zaradi večje možnosti priprave, izvajanja in kontrole pedagoškega dela. To je tudi lepa priložnost za spremembo predvsem organizacije dela, ki s seboj nujno prinaša večji podudar na strokovnosti dela.

Po reorganizaciji bo Šolski center Boris Ziherl sestavljalo naslednjih

postelje. V zadnjem šolskem letu je bilo v domu 194 gojencev. Vendar pa prostori niso bili prvotno namenjeni za bivanje učencev. Bili so nefunkcionalni, saj se spalnice pozimi niso ogrevale, pa tudi sanitarij je bilo premalo. V novi stavbi bodo gojencem nudene in zagotovljene optimalne možnosti za nemoteno učenje in koristno preživljvanje prostega časa.

Gimnazija Boris Ziherl nosi to ime od februarja 1976, kot štiriletna splošnoizobraževalna šola pa je bila verificirana leta 1960. Že pet let na šoli uspešno deluje v vsakem letniku po en oddelek za vrhunske smučarje. Septembra lani je gimnazija pod svojo streho sprejela tudi takrat zgrajeno športno halo Poden. V novem šolskem letu bodo v prvem letniku le trije oddelki družboslovne usmeritve, od tega en smučarski. Pokrivali bodo območje Škofje Loke in Kranja. Posebej pomembno pa je dejstvo, da bo možno celoten pouk srednjega usmerjenega izobraževanja v Šolskem centru Boris Ziherl izvesti dopoldne. V novem šolskem letu bo predvidoma 35 oddelkov za mladino. Vsi oddelki izobraževanja odraslih bodo popoldne. Na ta način bo povečana izkoristenost novih šolskih prostorov, kljub postopni ukiniti periodične organizacije pouka za mladino.

Združitev šol podira pregrade med njimi, odpravlja razliko med izobraževanjem za fizično in umsko delo. Izenačile se bodo tudi razlike v opremljenosti posameznih šol. S tem pa se seveda na najbolj neposreden način uresničuje tako napovedana

Šolski center na Podnu – Foto: Zo. Jelovčan

pet TOZD: srednja šola lesarske usmeritve, srednja šola kovinarske in cestno prometne usmeritve, srednja šola družboslovne usmeritve, Dom učencev in Delavska univerza.

Zanimivo je primerjanje in ugotavljanje, kakšni bodo pogoji za delo posameznih TOZD v novozgrajenem Šolskem centru v primerjavi s pogoji v starih stavbah in delovnih razmerah. Kovinarska šola ima od vseh najstarejšo tradicijo. Začetki takratne obrtne šole segajo kar v leto 1889. Vse do začetka 2. svetovne vojne je šola delala v smislu takratnih pogledov na vajenštvo in sploh delavski razred. Danes izobražuje učence v gospodarstvu za kovinarske poklice, za avtomehanike, ob delu pa tudi voznike. V zadnjem šolskem letu so kot organizacijska enota Iskre–Šolski center iz Kranja izobraževali oddelki dijakov za strojne tehnike.

Poklicna lesna šola je bila ustanovljena leta 1957 in je poleg Marijana v Nove Gorice tretja tovrstna šola v republiku. Učence izobražuje bodisi za ozek ali širok profil. Poklicna lesna šola bo edina, ki svojega vzgojnoizobraževalnega procesa ne bo v celoti preseila v novi center na Podnu. 11 oddelkov različnih smeri in profilov bo namreč ostalo na Trati.

Dijaški dom ali po novem Dom učencev bo imel v novi stavbi kapacitet 240 ležišč in to v 80 sobah po 3

Organiziran program predšolske vzgoje

Britof – Društvo prijateljev mladine Kranj in koordinacijski odbor za vzgojo in izobraževanje pri KS Britof – Orehovje skupaj z vzgojiteljico Damjano Zabret organizirajo program predšolske vzgoje in izobraževanja. Program vsebuje družabne igre, uro pravljic, sprehode v naravo, glasbene ure, pa tudi za risanje s kreco po asfaltu je zagotovljena lokacija. Program se odvija na prostem vsak četrtek od 10. do 12. ure do 1. septembra 1981, v slabem vremenu v Kulturnem domu Andreja Kmeta v Britofu.

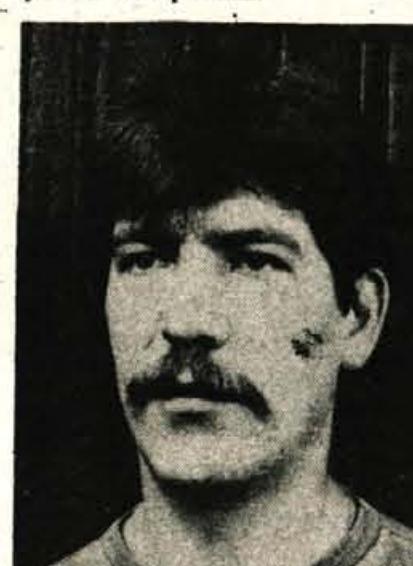
enotna vzgojnoizobraževalna osnova. Še posebno dobro bo moralo biti sodelovanje med posameznimi šolami na področju svobodnih in interesnih dejavnosti učencev in pri delu družbenopolitičnih organizacij. Pri svobodnih dejavnostih bo možen večji izbor kvalitetnih mentorjev.

Pogoji za uspešno delo bo v nenehem bogatjenju samoupravnih odnosov in demokratizaciji odnosa učitelj – učenec. Le na tak način bo možno zares kvalitetno izvajati predpisane vzgojnoizobraževalne programe.

Z. J.

V Valjevo mlada brigada

Kranj – V soboto zvečer je krenilo z avtobusom v Valjevo na zvezno delovno akcijo Podrinje Kolubara okoli 40 brigadirjev iz kranjske občine. Predsednik zbornika brigadirjev (naziv komandant brigade) se je uveljavljal v kolektivnega vodstva ne uporablja več Marjan Rahne s Planine, doslej dvakratni udarnik na republiški akciji Suha krajina 76 in na zvezni akciji Beograd 1978 – je ob odhodu povedal:

*Priprave niso bile najboljše, saj je načrtovana lokalna akcija v Kranju odpadla. Trikrat smo se zbrali na brigadni konferenci in dvakrat na terenu – na Joštu in na kranjskem sejmišču. Kljub stalnim prizade-

France Popit – šestdesetletnik

S tvojim prihodom se je v bistvu začela intenzivna preobrazba družbene in gospodarske strukture na Gorenjskem. S svojo jasno vizijo in delom si vgrajeval politiko Zveze komunistov v vse celice družbenega življenja in pri tem imel vedno pred očmi interes delovnega človeka. Vedno si priznalni tudi drobnim problemom posameznika, mnogim si pomagal, jih usmerjal. Ni malo uspešnih partijskih delavcev, ki so se izobilovali v bogastvo svojih misli in dela. Prenekaterim kadrom z Gorenjske si bil vzornik in učitelj. Tvoje delo je bilo vzor, kako je treba uresničevati politiko in aktivnost Zveze komunistov v družbenopolitičnih organizacijah ter samoupravnih organih. Rdeča nit te aktivnosti KP in ZK je potegnjena v sedanje čase in v prihodnost.

To je med drugim poudaril sekretar medobčinskega sveta ZKS za Gorenjsko Zdravko Krvina v čestitki predsedniku CK ZKS Francetu Popitu ob življenjaku jubileju – šestdesetletni. Hkrati z njim so mu čestitali tudi nekdanji sodelavci z Gorenjske in sedanji najuglednejši družbenopolitični delavci naše regije.

France Popit je bil rojen 3. avgusta, 1921. leta na Vrhniku. Že leta 1936 je bil sprejet v SKOJ, deloval je v naprednih gimnazijskih društvin, kar oblastem ni ostalo prikrito. Zato je bil leta 1940 izključen iz vseh srednjih šol v Jugoslaviji, tako da se je do začetka vojne moral preživljati kot delavec. Leto 1940 je postal neizbrisni mejnik v njegovem delu, saj je postal član Komunistične partije Jugoslavije. Kot vsi komunisti se je odzval pozivu CK KPJ in Tita in leta 1941 odšel v partizane. Med NOB je bil na raznih političnih dolžnostih, med drugim inštruktor CK KPS, komesar notranjske operativne cone, od maja 1944 pa šef odseka OZNA VII. korpusa.

Naštevanje odgovornih dolžnosti o človeku res mogoče ne pove veliko, vsekakor pa dokazuje njegovo delovno znanost in prizadovost. Zato naj omenimo le nekatere najbolj pomembne funkcije slavljenca: generalni sekretar predsedstva vlade LR Slovenije, minister za gozdarstvo LRS, član izvršnega sveta LRS, sekretar okrajskih komitjev v Kranju in Ljubljani, predsednik republikega sveta Zveze sindikatov Slovenije, sekretar izvršnega komiteja CK ZKS. Decembra 1968 je bil prvi izvoljen za predsednika komiteja CK ZKS, ponovno aprila 1974 in še tretji leta 1978. Je nosilec spomenice leta 1941, odlikovan z redom junaka socialističnega dela, z redom republike z zlatim vencem, ima pa tudi tuja odlikovanja in je dobitnik številnih drugih odlikovanj in priznanj.

Iz časa, ko je delal na Gorenjskem, so glavni poudarki njegove aktivnosti v ustanavljanju ekonomikih enot v gospodarstvu, prvi zametki sedanjih TOZD – z namenom, da bi odločanje o ustvarjanju in delitvi dohodka čim bolj približali delavcem, da bi samoupravljanje dobilo celovito materialno osnovno. Posebno veliko naporov je vložil v vsebinsko oblikovanje ekonomikih enot v Železarni, Iskri, Savi in drugih večjih podjetjih. Pri tem se je stalno zavzemal za večjo produktivnost in to ne samo v delovnih organizacijah temveč tudi v družbenih dejavnostih. V tem času je njegovo delo zajelo tudi organizacijsko preobrazbo večjih podjetij, kjer se je pokazala nujnost večje proizvodnje in tehničke specializacije. Tako je Iskra začela specializirati proizvodnjo in izdelavo posameznih naprav in strojev prenašati v kraje, kjer je dovolj delavcev in tako je začela nastajati današnja Iskra, ki ima delovne organizacije skoraj po vsej Sloveniji. Njenemu zgodlu so sledile tudi Planika, Sava, Peko in druge delovne organizacije.

Iz časa, ko je delal na Gorenjskem, so glavni poudarki njegove aktivnosti v ustanavljanju ekonomikih enot v gospodarstvu, prvi zametki sedanjih TOZD – z namenom, da bi odločanje o ustvarjanju in delitvi dohodka čim bolj približali delavcem, da bi samoupravljanje dobilo celovito materialno osnovno. Posebno veliko naporov je vložil v vsebinsko oblikovanje ekonomikih enot v Železarni, Iskri, Savi in drugih večjih podjetjih. Pri tem se je stalno zavzemal za večjo produktivnost in to ne samo v delovnih organizacijah temveč tudi v družbenih dejavnostih. V tem času je njegovo delo zajelo tudi organizacijsko preobrazbo večjih podjetij, kjer se je pokazala nujnost večje proizvodnje in tehničke specializacije. Tako je Iskra začela specializirati proizvodnjo in izdelavo posameznih naprav in strojev prenašati v kraje, kjer je dovolj delavcev in tako je začela nastajati današnja Iskra, ki ima delovne organizacije skoraj po vsej Sloveniji. Njenemu zgodlu so sledile tudi Planika, Sava, Peko in druge delovne organizacije.

Naložba
bo počakala

Ljubljelj – Cez Ljubljelj se vsakodnevno med sezono valijo reke turistov, ki pa se ustavijo največkrat zaradi nujnih opravkov na carinam, menjave denarja in kratkega počinka. Zaostreni gospodarski pogoji in težak položaj gostinstva so prepričli načrtovane investicije Kompass na Ljubljelj. Direktor Kompass TGO Ljubljelj Franc Nemec je povedal, da so naročili prometno študijo, ki bi jo pripravile Republiška skupnost za ceste, občina Tržič in UNZ, v kateri bi poiskali prometno rešitev na Ljubljelju. Hotel na Ljubljelju, ki ima 93 postelj, je solidno zaseden, pogodbne za zimsko sezono so že sklenjene. Načrtovani so razprtitev žičnic, vendar ni denarja, zato bodo le zamenjali nosilne vrvi. Letos so postavili poleg menjalnice kiosk s spominki, ki omogoča kvalitetnejšo ponudbo, v sami menjalnici pa so postavili dva nova pulsa. Menjava poteka hitreje, tudi letos pa proda jajo bencinske kupone. V menjalnici zamenjajo tudi po 1,6 milijona dnevno. Ob višku sezone so parkirni prostori zasičeni z avtomobili. Na Kompassu so načrtovali nakup potujočega kioska, ki bi ga postavili ob spomeniku, vendar je ta investicija povezana z dodatnimi vlaganji v komunalne objekte. Delavci se trudijo, da bi poiskali notranje rezerve, za kakšne večje naložbe pa sedanjemu trenutku ni ugoden.

M. Fornazaric

Talni spomenik nekdanjega grobišča

V Kranju odprli razstavno ponazoritev arheoloških najdb iz staroslovanske nekropole, ki so jih arheologi izkopali med leti 1953 in 1973 – Talni spomenik v starem mestnem jedru govori o prehodni zgodovinski poti in o naši pretekli omiki.

Kranj – V petek, 31. julija je Gorenjski muzej v okviru prireditev ob kranjskem občinskem prazniku odprl v starem mestnem jedru, v prehodu med Titovim trgom in Tavčarjevo ulico, kulturnozgodob-

odkrivala 2500 let staru kulturno materialna dediščina, ki izpričuje pogrebne ljudske običaje in socialni čut do pokojnih. Med pomembnejša slovenska arheološka odkritja se uvršča raziskano skeletno grobišče z

Pretekli petek je Gorenjski muzej v okviru prireditev ob občinskem prazniku odprl v prehodu med Titovim trgom in Tavčarjevo ulico v starem kranjskem mestnem središču talni spomenik nekdanjega grobišča, razstavno ponazoritev arheoloških najdb, ki so jih arheologi izkopali med leti 1953 in 1973.

vinski spomenik, razstavno ponazoritev arheoloških najdb iz staroslovanske nekropole, ki so jih arheologi pri Titovem trgu izkopali med leti 1953 in 1973. Čas pokopov in naselbinaka sled obsega obdobje Ilirov, v 7. stoletju pred našim štetjem, in traja preko latinske, rimske in srednjeveške dobe do konca 18. stoletja. V zemeljskem sloju se je

827 pokopov iz staroslovanskega obdobia od 8. do 12. stoletja.

Na otvoritveni slovesnosti je uvedoma spregovoril ravnatelj Gorenjskega muzeja Anton Miklavčič, ki je o pomenu odkritega in ohranjenega kulturnega bogastva dejal, da kulturne ostaline govore poznavalcem povsem določeno o glavnih značilnostih poselitve, menjavi material-

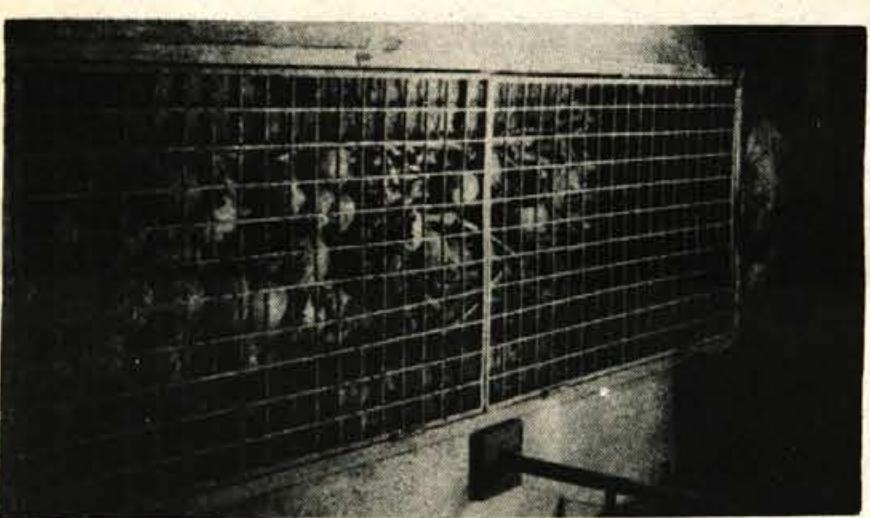
nih dobrin, z ohranjenimi okostji pa navsezadnjem tudi o lastnostih človeka kot takega. Na tem koščku zemlje so se nalagale skozi stoletja, arheologi so jih odkrivali od 1953 do 1973 leta, ko je padla odločitev, da se delno na kraju samem ohrani in prikažejo v obliki kulturnozgodovinskega objekta z ostanki zgradb in gradenj iz različnih obdobij ter s prikazom osteološkega in drugega kulturnega gradiva, ki je bilo izkopano na Titovem trgu. Idejni projekt je izdelal arhitekt Peter Fister, celotni projekt leta 1974. Splošni projektivni biro iz Ljubljane, glavna gradbena dela so bila opravljena leta 1975, ostala postopoma do danes. Objekt ne sodi med velike gradbene podvige, edinstven je zaradi svojega pomena. Prostor pokriva betonska plošča in obiskovalec stopi vanj po stopnicah, ki vodijo pod zemljo. Gradnja je potekala od leta 1974 naprej in je skupaj veljala nekaj več kot milijon dinarjev.

Arheologi so delali pod vodstvom Andreja Valiča, kustosa za arheologijo pri Gorenjskem muzeju, ki je na otvoritveni slovesnosti strokovno osvetil pomen odkrite 2500 let stare kulturne materialne dediščine. »Ohranitev v obliki talnega spomenika in okvirna predstavitev najdb z vključitvijo v staro arhitekturno okolico mesta predstavlja enkratno vez s preteklostjo. Postavitev je zahtevala strokovno študiranje pristop, večje delo in izkušeno tehnično znanje in izvedbo. Razstavna ponazoritev arheoloških najdb je odnos ter istočasno del spoznanja prehodne zgodovinske poti. Kranjski pomnik se vključuje v izobraževanje, v sklop preteklih družbenih doganj, sodobni popotniki pa se bodo seznanjali s snovanjem naših prednikov in z našo preteklo omiko,« je dejal Andrej Valič. Odkrito kulturno gradivo še proučujejo in vrednotijo in v primerjavi z drugimi najdišči bo izluščen pomen in nekdanja vloga kranjskega mesta.

M. Volčjak

Ogled sejma HI-FI aparatov

Kranj – Klub ljubiteljev glasbe iz Kranja, ki v svojo dejavnost uvršča tudi področje tehnike za reprodukcijo zvoka, pripravlja za 5. september obisk sejma HI-FI aparatur v Milanu. Cena enodnevne avtobusne izlete znaša 1.250 dinarjev, akontacija 200 dinarjev. Prijavite se lahko na naslov: Klub ljubiteljev glasbe Kranj, Koroška cesta 2, kjer boste dobili ostale podrobne informacije. Oglaste se lahko tudi na uradnih urah, vsak pondeljek in sredo od 18. do 20. ure v prostorih kluba. V primeru takse za prehod meje boste lahko izlet odpovedali.

Arheologi so v zemeljskem sloju odkrili 2500 let staro kulturno materialno dediščino, ki izpričuje pogrebne ljudske običaje in socialni čut do pokojnih. Med najpomembnejšimi je skeletno grobišče z 827 pokopov iz staroslovanskega obdobia od 8. do 12. stoletja.

Pravijo ji mama Dorca

Navadno ni veliko ljudi, ki bi se razdajali svoji okolici in soludem tako intenzivno vse življene, kakor to velja za Trtičanko Dorco Kralj. Optimizem, dobra volja in pristen smeh, ki jih izkrevira, se prenesejo na sogovornika, ki se sprašuje, odkod ženski, ki se bliža sedemdesetim, tako veliko energije, da še vedno sodeluje v kulturnem življenu svojega kraja. Predvsem pa z mladimi. Ti jo imajo najraje. Sama pravi, da umetnik, vsek, ki je pošten, ki najde kontakt z ljudmi, ne gleda na leta.

Na odrnu je že od svojega šestega leta. Bila je deveti otrok v družini desetih otrok, ki jih je mati spravila h kruhu z odrekanjem, a z veliko ljubezni in razdajanja. Kulturno življene v Trtiču je bilo pred vojno zelo razgibano. Imeli so svoj orkester in igralsko družino, ki sta štela do

sedemdeset članov. Igrali so zastonj, iz golega entuziazma in veselja do dela. Spominja se svojih prvih vlog, Spaka iz Sena kresne noči, dojilje iz Ben Hurja, neštetič operet, polnih dvoran in toplega sprejema pri gledalcih. Že pred vojno so igrali zahlevna dela. Skoraj vse Nušičeve komedije, Finžgarja, Cankarja, celo Shakespeareja. Igrala je težke karakterne vloge, čeprav po letih še skoraj otrok. Spominov je veliko in porumenele fotografije s prizori iz iger, ki nosijo letnico iz tridesetih let, izzarevajo voljo in mladostno zagnanost. Potem je prišla vojna in z njo premor, zato so se s toliko večjo energijo po njej zagrizli v delo. Prijevali so vesele večere, igrali partizanska dela, izkupiček pa razdelili starim nad osemdeset let. Potem je kulturno delo zamrlo. Igralci so se postarali, televizija je ljudi obdržala doma in ne brez grenkove spregovori o današnji gledališki duhovni revšči-

ni, ki vlada v Trtiču. Gledališče pa ni njena edina ljubezen. Pisala je pesmi, vodila prireditve, pela v pevskem zboru, plesala v baletu, bila pri trtičkih gasilcih. S ponosom pove, da je bila prva ženska predsednica ekonomski enote v BPT v Trtiču, kjer je bila poleg pri vseh odborih. Kot sama pravi, je bila skoraj povsod poleg. Pri ustanavljanju radia Ljubljana, pisala je v časopise, leta 1960 je bila edina ženska z Gorenjske, ki je bila na paradi pri Titu v Beogradu. Ponosna je na red dela in na to, da je bila leta 1961 delegat AFŽ Trtič na konferenci žena Jugoslavije, stalen gost je na izseljeniških piknikih in v društvu mehanikov in šoferjev. Skupaj s svojo narodno nošo je prepotovala pol sveta in zapustila, kakor sama pravi, povsod veliko prijateljev in často zastopala svojo domovino. Že od ustanovitve folklorne skupine Karavanke, ki so praznovale petnajstletnico, napoveduje nihove nastope, že pet let sodeluje z Mladinskim gledališčem. Ob obletnici so ji podeliли priznanje. Rada dela z mladimi ljudmi, saj jih razume in jim poskuša svetovati kakor prijateljica. Pred nekaj dnevi se je vrnila iz Francije s folklorno skupino in MGL, kjer so bili na gostovanju. Njene pesmi pozna skoraj vsak Trtičan. Nastajajo kar mimogrede, ob različnih priložnostih, izzarevajo veliko željo po življenu, voljo do dela, predvsem pa neuničljiv optimizem. »Ljudje potrebujetejo kulturo, potrebujejo sprostitev,« pravi Dorca. Zgodil se, da pride na oder, pa ljudje pravijo: »Dorca gre, spet se bomo smejal!«

Aplavz je največja nagrada za delo, še posebno pa to, da jih ljudje pravijo, kar mama Dorca, posebno mladi. To ima najraje, saj čuti, da je zares njihova.

Dorca Kralj je najraje med mladimi, ki ima v njej dobro prijateljico.

Jesenice – Na kolektivni razstavi likovnih del članov kluba Dolžek z Jesenic, ki so jo odprli 30. julija v jeseniškem delavskem domu ob letošnjem občinskem prazniku, se z 28 stvaritvami predstavlja 13 slikarjev. Slike prikazujejo kraje, ljudi in dogodek iz narodnoosvobodilne borbe. Obiskovalci si to razstavo lahko ogledajo vsak dan razen nedelje do 12. avgusta, razen tega pa jih vabita tudi razstavi del iz slikarske kolonije Vršič v kranjskogorskem hotelu Prisank in slik iz kolonije Vrata v mojstranski osnovni šoli. (S) – Foto: S. Saje

Bogastvo tradicije in prizadevanj

Tržič – Vrednotenje kulture je odraz materialnega in duhovnega napredka družbene sredine. Družbena prizadevanja so usmerjena k približevanju naše sedanje in pretekle kulture ljudem in prav tu imajo muzeji pomembno vlogo. Kako je s tem v Tržiču nam je pripovedoval Janez Ster, kustos tržičkega muzeja. Predhodnik muzeja je bilo Muzejsko društvo, ustanovljeno kot sekcija Turističnega društva v letih 52–55 in je štelo do dvesto članov, ki so leta 54 organizirali prvo razstavo. Duhovni pobudnik ustanovitve muzeja je bil dr. Franjo Bas, pomembno vlogo pa sta imela tudi dr. Kozma Ahačič in Viktor Kragl. Prostori muzeja so v Polakovici kajži, ki je nastala v drugi polovici prejšnjega stoletja. V muzeju je več zbirk. Prva je čevljarska. Predstavljena je originalna čevljarska delavnica iz 19. stoletja pred prehodom na manufakturo, druga, zgodovinska, ki kaže pot čez Ljubljaj, je bila letos obogatena, saj so od aprila do maja letos potekala na Pavlinovi jasi arheološka izkopavanja, pri katerih so odkrili ostanke rimske dobe iz 4. stol. pred našim štetjem. Naslednje zbirke so še tekstilna, usnjarska, lesarska in gozdarska. »Od leta 1967 imamo v lasti Kurnikovo hišo, v kateri smo skupaj s spomeniškim varstvom Kranj uredili etnografsko zbirko, pa še literarno zbirko Vojteha Kurnika, kolarsko in nogavičarsko. Pomembna je še gasilska zbirka, saj bo leta 1983 minilo sto let od ustanovitve Prostovoljnega požarnega društva, tretjega na Gorenjskem. Leta 1955 smo dobili v last tristo let staro kovačijo ob Mošeniku, ki bi jo bilo potrebno zaščititi pred propadom, taka dela pa so zelo draga in zahtevna. Če bo ureditev uspela, bomo do leta 1985 odprli prvi kosarski muzej v Sloveniji, v katerem bomo rekonstruirali postopek izdelave kose na star način. Kosarski muzej bi bil začetek turistične magistrale po mestu, ki jo načrtujemo do leta 1990. Pred desetimi leti je bila osnovana zbirka delavske gibanje in NBO, ki jo bomo še razširili,« je povedal Janez Ster.

Muzej se pri svojem delu srečuje s težavami. Najprej so to kadrovski

težave, saj je za muzej, Kurnikovo hišo in še galerijo, v kateri je leta po devetnajst razstav, le en človek. »Trudimo se za redno opravljanje vodstv po razstavah, za katalogizacijo že zbranih predmetov in za zbiranje novih eksponatov, zlasti iz leta 1941 do 1945. V tisku je zbornik Od spomenika do spomenika NOB občini Tržič. Nabirati bi bilo potrebitno ljudsko blago, vendar do leta 1985 ni predvidenih finančnih sredstev, ni novih kadrov. Prostorskih problemov praktično ni, vendar je njihovo razvezanje draga, saj so to stare stavbe od občinske kulturne skupnosti, približno dovolj denarja le za sprotno vzdrževanje in tekoče zadave. Denarja pa je vsako večjo akcijo, na pravilno praktično ni. Za eksponate lahko plačamo le simbolično odškodnino. Žal pa ljudje še vedno misljijo, da je muzej ropotarnica, kamor lahko spravijo tisto, kar doma ne potrebujejo več.«

4000 eksponatov daje celovito podobo kraja, žal pa je po besedah Janeza Stera obiska malo, le od 3000 do 5000 letno. Domačini pridejo muzej na Šutarsko nedeljo ali ko spremiščevalci skupin, redni obiskovalci so le učenci tržičkih osnovnih šol. Precej je tudi skupin, Tujce, zlasti Belgijke, Francoze in Nemce na zgodovino zelo zanimali. »Žal pa obisk muzeja včasih za skupino maščilov med zajtrkom in kosirom pravi Šter. Obiskovalcev bi bilo več, če bi bil muzej bolje označen z napisi, ki so bili v preteklosti tarča nepravilov. Obstajajo že načrti novih v okviru turistične magistrale. V tržički kulturi ima muzej posebno vlogo, posebno sedaj, ko je turističnega društva. »Trudimo se vključiti v turistično ponudbo. Nujno bi bilo še enkrat tiskati vodnik po mestu in na novo izdati originalne tržičke spominki. Dela je dovolj.«

Na koncu še vprašanje, kdaj je muzej odprt za obiskovalce?

»Razen sobote in nedelje vsak dan od devetih do dvanajstih, če pa ga je organizirane skupine, pa muzej lahko odpremo po predhodnem dogovoru.«

Kmetijsko živilski kombinat Kranj
z n. sol. o.
Kranj, Cesta JLA 2

TOZD Mlekarna Kranj

razpisuje na osnovi sklepa Komisije za delovna razmerja prosta delovna mesta oziroma naloge:

VOZNIKA MOTORNIH VOZIL

za opravljanje delovnih nalog: prevoz mleka, konzumnega mleka, mlečnih izdelkov, embalaže in drugih tovorov s tovornjaki in hladilniki,

nakladanje in razkladanje n. 1, konzumnega mleka, mlečnih izdelkov, embalaže in drugih tovorov na tovornjake, tovornjake s prikolico in hladilnike.

Posebni pogodki:

vozniško dovoljenje C in E kategorije, dve leti delovnih izkušenj, dvomesečno poizkusno delo.

Kandidati naj pošljajo pismene prošnje z dokazili o izpolnjevanju pogojev Splošno kadrovskemu sektorju KŽK Kranj, C. JLA 2, v 15 dneh po objavi.

Tomo Križnar

54

Z MOPEDOM PO JUŽNI AMERIKI

V teh 24 urah je bilo mnogo modrovanja na račun evropske pornografije, ki si jo je iz Indije uvoženi zdravnik za vse tako želel. Lani sem mu poslal nekaj nagih babnic iz Teleksa, v zahvalo sem prejel novo izdajo originalne indijske Bhagavathgite. Po teh 24 urah sem bil uničen, kot bi me povozil sam »David«, pa čeprav se je orkan pred otokom premislil in odločnil na Dominiko, kjer je naslednji dan več tisoč ljudi izgubilo streho nad glavo.

Zgodovina Sant Vincenta je krjava. Preden se je izkral Krištof Kolumb, so tu živeli centralnoameriški Indijanci plemena Karibov, ki so nekdaj baje pripluli z Zahodne obale. V tem tropskem vrtu, ne prehladnem ne prevročem, dobro namočenem in zaradi vulkanskih izbruhov dobro gnojenem, z obrisi visokega Mount Soufrière v okras, so prvotni prebivalci živeli po starih običajih, po prastarih spoznanjih o človekovem sožitju z naravo, hodili v svete kraje, kjer so peli in darovali duhovom umrlih poglavarjev in tudi navadnih zemljjanov. Upoštevati so morali le tabuje, ki so manfestirali najnujnejše zakone življenja v skupnosti.

Potem so se pred 400 leti v zalivu zasidrale portugalske barke. Misjonarji so tulili o poganih prekletih od boga, ki se kopijo goli, hodijo nagi, plešejo poganske plese in so sploh brez dostojnosti. Nataknili so jim oblike, prepovedali bobnanje, kaznavali svobodno ljubezen pod palmami in, kar je najbolj brezbozirno, osmedili so njihove bogove, ki so bili vendarle samo miselna predstava preprostega človeka o naravnih silah. Naučili so jih križati se in jih tlačili v cerkve, polne mračnih grozot mučenja, katerih zvonovi so ropotali od jutra do noči. Indijanci so zgubili vero v vse. Svojih predstav o stvarnosti so se sramovali, novim krščanskim zaradi slabih zgledov belih prišlekov niso zaupali. Egoizem je pregnal kolektivizem. Ideja, da je umetnost življenja le umetnost čimvečjeva osebnega uživanja, je spremnili ljudi. Pojavil se je strah pred smrtno, strah pred tem, kaj bo na drugem svetu. Pojavljati se je začela pobitost, melanolija sredi dneva, brez vzroka, kar tako, ker življenje nima več nobene prave vrednosti, vsem cocacolam, nagim babnicam na mastnih orumenelih revialnih listih z velikimi ušesi navkljub. S sosednjega, angleškega otoka Barbados, je prejšnje stoletje odšlo precej črnih sužnjev, pripeljanih iz Gvinejskega zaliva, za delo na dobro uspevajočih plantažah sladkornega trsa. S čolni so se po dolgih zahrbnih valovih prebili do Sant Vincenta. Karibi so jih sprejeli gostoljubno. Črnci so si postavili koče iz bambusa, hodili so na lov in nabrali rajeke sadže. Vse bi bilo v redu, če ne bi prišlo do spora zaradi deklet, ki jih ni bilo za vse. Ko so se izkrcali Anglezi, so zasedli otok brez večjega odpora. Veliko črnih so pobili, Indijanci so večji del pobegnili v odročne doline pod vulkanom, afriške sužnje so vklonili in jih odpeljali na zahod, na celino, na nove plantaže, kjer danes leži neodvisni Beli.

Otok je silno strm, gorat in razčlenjen, zato se večjih plantaž, razen ob morju uspevajočih kokosovih nasadov, ni spletalo obdelovati. Sant Vincent tako nikoli ni postal močnejša postojanka evropskega gospodarstva v tem delu sveta. Občasno so se ustavljalni v skritih zalivih morski gusarji, ki so, prežali na barke, namenjene iz Paname v Evropo, natovorjene z zlatom in dragimi kamni, naropanimi v inkovskih palačah Nove Spanije... Žrli so na Karibih uplenjene prasiče, se nalivali z močnim jamajskim rumom in sprijevali zdrave rdečelične indijske bunke. Mlajši roduvni otočanov so postajale svetlejše polti.

Za otok so se Anglezi spopadli s Francuzi, Holandi, vendar je ta ostal v glavnem britanski.

Indijanci Karibov so preživeli le na najbolj zapuščenem delu otoka Dominika, kjer žive v rezervatu. Kljub temu jih je vsak dan manj in etnografi jim prerokujejo izumrtje. Na otoku Sant Vincent žive

Na vrhu ognjenika

danes le na skrajnem severnem koncu, v najbolj vetrovnem, deževnem in skalnem zalivu. Žive sami zase pod kokosovimi palmami v glavnem od tiste, kar potegnejo iz morja ali najdejo v gošči pobočja proti vulkanskemu kraterju. Drugi otočani afriške in azijske krvi jih ne marajo. Kadar pridejo po rum v nekaj ur peči hoje po nevarni stezici nad razpenjenimi črmi oddaljeno prvo vasico s cerkvico, otroci mečejo kamenje za njimi. Če kot tujec poveš, da greš k njim, te imajo za trčenega. »Kaj le boš videl tam, Karibi ne hodijo v šolo, brezbojni so, kot živali žive na tistih mrzlih skalah!«

Nobenega Kariba nisem videl v celih hlačah. Hiše so borne, neverjetno majhne, zbitje iz obrušenih desk in trakov, naplavljениh na obali. Ženski obrazzi so široki, zgodaj zgubani; dekleta so postavne, debeloreitne in čokate. Beli zobje se svetijo v širokem smehu rjavega žametnega obrazca, lase imajo prekrasne, dolge in črne kot vranje perje... Mladina je videti mišičasta in zdrava. Bolnih nisem videl veliko, sploh pa ne bolnikov z najhujšimi tropskimi boleznimi, kot so malarija, elefant, goščavost. Starejši radi posedajo ob čolnih na pečini in žalostno strme čez mode vode. Dela ni veliko, tropsko podnebje je darežljivo z vsem. Ko odprem objektiv kamere, se razbeže. Bel sem, Evropejec sem. Močan mož z nekakšnim kopjem mi da vedeti, da je bolje, če zginem.

Na pol poti okrog otoka ni steze. Strme gole pečine padajo v razburkano morje. Vse zelenje je požgano. Redke pečine spodaj so črne, pokrite z vulkanskim peskom. Okrog negostoljubnega sveta se da priti s čolnom na jadro, pletenio iz vej kokosovih palm. Letalskih zvez s svetom Sant Vincent nima veliko. Z lokalnih linij s Trinidadom, Barbadosom in Monte Seratom prispe sem le malo turistov, zato je otok stal deviški, nedotaknjen, iz prejšnjega stoletja. Večjih luksusnih hotelov hvala bogu še ni. Otoške plaže so zaradi dokaj aktivnega vulkana črne, kar pa v Gauginove slike zagledanim mogotcem ni všeč. Oni hočejo bele, čiste. Prav zaradi vedno sitnega vulkana tuji investitorji hotelskih koncernov še vedno dvomijo o varnosti večjih naložb.

Na otoku pravzaprav ni kaj veliko videti, ni ne zgodovinskih ne kulturnih ostankov, ki bi s svojo drugačnostjo potešili nemirne duhove.

Edini turistični prospekt obljudbla zanimiv ogled botaničnega vrta nasproti vladnega poslopja, v katerem je znani tečni kapitan Blight leta 1793, znan že s Tahitijo po svojih krutih metodah, zasadil prvi kruhovec, in ta še zdaj stoji. V tem prvem urejenem rastlinjaku zahodne hemisfere so mulci iz bližnjih barakarskih četrti zasadili kolumbijsko marihuano. Prav tedaj, ko sem stopil v vrt, so jo sežigali.

BRANKO BABIĆ

24

NA KOZARI

Bali smo se, da jih ne bi sovražnik zajel. Tudi zaradi tega smo šli v preboj, da bi jih spravili na varno. Ko smo odprli prehod, smo takoj javili, naj ranjence usmerijo tja. Vendar pa to ni bilo storjeno, čeprav je bilo časa dovolj, saj smo ta prehod držali 4. julija do devetih zjutraj. To pa je bilo usodno za ranjence in tudi za večino civilnega prebivalstva, zbranega na tem sektorju. Tako so skoraj vse ranjenci in velika večina prebivalstva ostali v obroču.

Skozi prehod, ki smo ga odprli, smo začeli spuščati ljudi in nekaj ranjencev, ki smo jih imeli na tej strani. Spominjam se, kako nas je nekaj stalo sred ceste in smo pričanjali ljudi, naj hitro stečejo čez na drugo stran v hrib in v kritje gozda ter dalje proti Karanu, kjer ni bilo sovražnika. Cesta je bila namreč neprestano pod sovražnikovim ognjem, čeprav smo se levo in desno bočno zavarovali. Vendar je razdalja dveh do treh kilometrov sovražnik še vedno omogočala, da je cesto še naprej držal pod dokaj močnim ognjem svojega orožja. Zato je bilo potrebno hitro prečkati to komunikacijo. Toda

ljudje so vlačili s seboj svoje stvari, živilo in celo vozove, kar vse je zelo oviralo hitrejši premik. Spominjam se, kako se je nekomu ravno na robu ceste zapletla krava v grmovje in je ni mogel izmotati. Toliko časa se je ukvarjal z njo, da ga je zadel rafal iz strojnice in je obležal mrtev poleg krave, ki se je še naprej naprezala, da bi se osvobodila, kot bi slušila smrtno nevarnost. Še bolj smo priganjali ljudi, naj stečejo preko ceste. Ne vem, koliko časa sem stal sredi ceste in priganjal ljudi. Pozabil sem na nevarnost. Bil je trenutek, ko nisi misil nase. Šele tovarši so me pregnali s ceste.

Okrog devetih dopoldne je sovražnik z močnejšimi silami in tanki iz smeri Prijedora in Bosanske Dubice prešel v protinapad in ponovno zaprl obroč. V tem času, ko smo imeli prehod odprt, je uspelo priti iz obroča blizu 20.000 ljudem in manjšemu številu ranjencev ter enotam, ki so izvedle preboj. To so bile udarni in 1. bataljon z delom štaba odreda in okrožnega komiteja. Na sektorju 2. in 3. bataljona pa se je to noč

prebilo le nekaj posameznih skupin.

Naslednjo noč na 5. julij so enote 2. in 3. bataljona, ki so končno uspeli priti vse na kraj preboja in se takoj vključiti v bitko, kakor tudi enota 4. bataljona, ki je bil v zaščitnici. Še ponovno v preboju. Bila je to krava noč, bitka na življenje in smrt. Sovražnik, ki je predvideval, da se bodo partizani naslednjo noč poskušali ponovno prebiti, je na tem mestu zbral močne sile. Tako se je začel krvavi ples. Sledil je juriš za jurišem, razvila se je borba na nož. Vso noč je besnela bitka, ki ni prenehala niti za trenutek. Vendar je sovražnik čvrsto držal svoje položaje in le manjšemu številu borcev se je uspelo prebiti. Veliko jih je padlo, med njimi mnogo komandnega kadra, znani heroji, komandirji, komandanti in politični komisari, kot so bili Nikola Luketić, Ljubam Ačimović, Pero Avaluk in mnogi drugi, ki so se proslavili v prejšnjih bitkah. Uspeli so se prebiti posamezni deli čet in skupine borcev, katerih število ni preseglo števila bataljona. V obroču je ostala glavnina drugega, tretjega in četrtega bataljona z delom štaba odreda in okrožnega komiteja ter celoten propagandni odsek štaba odreda, 500 ranjencev in nekaj čez 60.000 civilistov, oziroma prebivalcev.

Dne 5. julija zjutraj je del štaba odreda, ki je ostal v obroču in se preimenoval v operativni štab, izdal ukaz za umik. V tem trenutku je sovražnik prešel v

IZIGRANA SMRT IN SUŽNOST

Martin Prešeren

5

»Na Begunjščico grem in preko nje po plazovih k Zeleniški koči,« mu je odvrial Marko in nadaljeval pot, ne da bi se ustavil. Njegovi koraki so enakomerno udarjali po cesti, le smučarske palice so od časa do časa drsnile po robu ceste. Skozi Begunje je še bolj pospešil korak, da bi čim prej dosegel dolino Drage. Potne srage so mu drsele prek čela in lica. Hotel je biti še pred nočjo v Roblekovem domu na Begunjščici. Kar hitro je dosegel dolino Drage in dosegel do »Smučarske koče v Dragi«. Smuči in palice je Marko odložil pred vrati koče in vstopil v gostinsko sobo.

»Dober dan vsem skupaj,« je pozdravil in že se je rokoval z domačini in lovci, katere je poznal. V kotu sobe je sedel tudi Čopov Joža, znan gornik iz Jesenic z dvema neznanima »gospodoma«, ki sta bila napravljena v pol turista, hlače pa sta imela vojaške.

»Zdravo Joža,« je posebej pozdravil gornika Joža.

»Prisedi k nam,« je povabil Joža Marka. »Kam pa si namenjen?« je Joža radovno vprašal.

»Več, k Roblekemu grem, jutri pa na vrh, nato pa v Zeleniško kočo.«

»Ali boš šel po plazovih?«

»Svede, saj imam smuči zunaj pred vrati.«

»Več, tam se pa pazi, da te ne bo neslo. Sneg v tem času je dokaj nevaren.«

»Brez skrbi, Joža, ga bom pa že preje opital kakšen je in kakšo je treba voziti. Vozil bom bolj počasi in previdno.«

»Tako je prav, Marko,« je potrejal izkušeni Joža.

»Ja, Joža kam pa greš ti?« je Marko vprašal Joža, »ali pa se vračaš, ko imaš za klobukom tako lep šopek?« Joža je imel za klobukom res izbran šopek gorskih cvetov, aurikel, encijan, dafno in vejico ruševja, vendar le po cvet.

»Vračam se z Begunjščice, ta dva »gospoda« sta pa iz Beograda, pa sem jima bil za vodiča. Prišla sta na inspekциjo, kako kaj napreduje delo »bunkerjev« na Rupnikovi liniji. Iz štaba sta,« je predstavil Joža svoja dva gosta. Marko jima je iz vlijudnosti stisnil roke in se jima predstavil. V koči se je Marko ustavil le toliko, da se je odzpel.

»Kar iti bo treba, da še pred nočjo prideš do Robleka,« se je opravičeval in se dvignil s stola. Stisnil je roko Jožu in gospodoma iz Beograda, vsem drugim pa dvignil klobuk v pozdrav.

»Pa srečno, Marko!« je še slišal za seboj, ko je zapiral vrata. Marko se je kmalu znašel v soteski strmih pečin, ki so navpično štrlele v jasno nebo; oči so mu begale za rumenimi aurikli, ki so se bili oprijemali sive skale. Ob poti pa je cvetel modri encijan v rdeča dafna. Vonj teh cvetov je ostajal v tej soteski in napajal vse žive bitje. Marka je ves čas spremjal deroci in čisti potok vse tja do pod Planince, ki jo je prečkal. Odpočuti se je misil na Poljski planini. Tam si je izbral primeren prostor na jasi. Odšel je h koči, kjer je našel dve stari deski, ki ju je položil na jaso in sedel nanju. Razveselil je nahrbnik in iz njega vzel dobre, ki jih mu je pripravila mati predno je odšel na pot. Tam doli v zelenem bukovju, ka je še pričelo brsteti se je oglašala kukavica.

Zadnji sončni žarki so obsevali gorske vrhove in Markov obraz, ko se je spomnil srečanja z neznanima »gospodoma« iz Beograda, ki sta bila menda iz štaba za utrditev »Rupnikove linije«.

»Preklete linije, samo denar se meče proč, zadržale pa ne bodo nikogar,« je pomislil. Marko je poznal to Rupnikovo linijo sestavljeno iz raznih oblik »bunkerjev« in nekaj betonskih »koza«. Vila se je izpod Podgorje, za Begunjami, preko travnika Kležneca, mimo Markovega mesta do reke Save in do vasi Selca. Nekaj bunkerjev pa je bilo že gotovih tam pri vasi Moste pri Žirovnicu, dobro skritih med skalami nad potokom Završnico. Menda pa vsi ti bunkerji v notranjskini sploh še niso bili opremljeni, da pripravljeni sprejmejo sovražnika če bo treba. To je bila prva obrambna linija, na drugi liniji pa so bunkerji stali dobro vidni že od daleč, kot bi hoteli reči sovražniku: »Tu smo!« Kako naj bi človek verjel v obrambne linije, saj še Maginotova ni bila kos nemškim napadalcem. Francija jo je predala neporušeno Nemcem, tako opevano in nepremagljivo Maginotovo linijo, kaj pa naj bi sploh pomenila ta uboga in revna Rupnikova linija.

Močan srnjakov lajež je Marka zdramil iz vsega tega razmišljanja. Sonce se je potapljal tam za triglavskim pogorjem, ko si je Marko oprtal nahrbnik in nadaljeval pot proti Roblekovemu domu. Po daljši hoji je Marko dosegel zadnji vzpon pod Roblekovo kočo, ki je bil poražen le še z ruševjem. Med potjo je obudil spomine tudi na staro in zapuščeno »Vilfanovo kočo«, ko se je spenjal po zadnji serpentini pod Roblekovim domom, kjer je bila še velika snežna krpa. Na grebenu pred domom ga je obilzil mrzel veter, ki je vlekel iz zelenike globeli. Še bo lepo vreme se je razveselil, ko je odlagal smuči in palice na verandi. Stopil je v hodnik, odpril je sobna vrata in vstopil v nj. Gostinska soba je bila prazna vendar prijetno topla, ker jo je ogrevala kmečka peč.

nadzor, skozi sovražnikove vrste ali skriti se v »zemunice« – bunkerje pod zemljo, skratka vsakdo naj se poskuša rešiti, kakor ve in zna. Dogovorjeno je bilo le zborovno mesto, kjer naj bi se po ofenzivi ponovno zbrali. Borci so takšen sklep sprejeli, zakopali težko orožje, se razdelili po skupinah in razpršili po Kozari. Medtem pa je sovražnik že nastopal z vseh strani in začel temeljito prečesavati teren.

Ko danes razmišljamo o kozarski ofenzivi, si razumljivo zastavljamo vprašanje, kakšni so bili razlogi,

Moderno in kvalitetno

Alpska modna industrija Radovljica je letos dobila vrsto domačih in mednarodnih priznanj – Nenehna skrb za kvaliteto

Med najbolj uspešnimi in priznanimi proizvajalci naših modnih pletenin je nedvomno radovljščka Almira z dolgoletno tradicijo in kvaliteto, ki jo iz leta v leto ponovno izkazuje na domačem in na tujem tržišču. Delavci radovljščke Almire si vedno znova prizadevajo, da bi se uveljavili na tržišču predvsem s kvaliteto svojih pletenin – kar jim je do zdaj popolnoma uspevalo.

Ze lani so se v Alpski modni industriji preusmerili v smotrneje izrabo notranjih rezerv in tako dosegli boljše rezultate. Nesporazmerja med preveliko ponudbo na našem tržišču in nekoliko upadajočim povpraševanjem so rekelovali z izvozom. Obenem so se izognili sezonskim znižanjem. Uvoz reprezentativne materiala so morali zmanjšati, vendar v proizvodnji ni prihajalo do zastojev. Najbolje so bile lani skromnejše kot leto prej, največ so vložili v proizvodnjo pletenin v Radovljici, v Bohinju in v Novi Gorici ter v nove tri prodajalne, ki jih ima Almira danes na Jesenicah, v novem centru Save v Beogradu in na Bledu. Z

PRODAJALNE RADOVLJŠKE ALMIRE

Almira ima razvijano maloprodajno mrežo.

Tako ima svoje prodajalne: **prodajalna na Linhartovem trgu 3 v Radovljici, 64240 Radovljica**

prodajalna Almire, Jahnova 2, 64240 Radovljica

prodajalna Almire, Lenina 11, 64000 Nova Gorica

prodajalna Almire na Jesenicah, 64270 Jesenice

prodajalna Almire Sava Center Beograd, M. Popovića broj 9 11070 Beograd

prodajalna Almire Park hotel Bled, 64260 Bled

prodajalna Almire Bohinjska Bistrica, Mencingerjeva 3, 64284 Bohinjska Bistrica

Komisija za delovna razmerja
OSNOVNE ŠOLE STANE ŽAGAR KRANJ

razpisuje dela in naloge:

– UČITELJA GOSPODINSKEGA POUKA

delovno obveznost dopolnjuje s poučevanjem tehničnega pouka s polnim delovnim časom za nedoločen čas od 1. 9. 1981 dalje

Pogoj:

PA – gospodinjski pouk

– UČITELJA RAZREDNEGA POUKA

za določen čas s polnim delovnim časom od 1. septembra do 13. februarja 1982

(nadomeščanje delavke na porodniškem dopustu)

Pogoj:

PA – razredni pouk

Prijava z dokazili o strokovnosti pošljite v 15 dneh po razpisu na naslov: **Основна школа Stane Žagar Kranj, Cesta 1. maja 10 a.**

Stanovanj ni.

Med 350 modnimi razstavljalci je njihova oblikovalka Vesna Gabršek-Ilgo prejela za oblikovanje moderne kolekcije nagrado Zlati pan strokovna žirija pa je kolekciji prisodila Zlato košuto, ki jo podeljuje najboljši kolekciji. Na področju trikotaže, kjer je v Jugoslaviji kar 160 delovnih organizacij, si je radovljščka Almira tako prisluzila najvišje mesto.

Enako visoko priznanje pa je prejela tovarna tudi na svetovnoznamenem modnem sejmu v Brnu na Češkoslovaškem. Tudi tam so ji strokovnjaki prisodili najvišja priznanja in tako se je Almira uveljavila tudi na svetovnem modnem tržišču.

Vseh teh uspehov pa delavci Almire ne dosegajo zlahka – marsičemu so se moral desetletja nazaj odpovedati in marsičemu se odpovedujejo tudi zdaj. S pridnim delom in visoko produktivnostjo, predvsem pa v nenehni skrbi za kvaliteto svojih izdelkov, ki jih pošiljajo na domači in na tuji trg pa dokazujojo, kako cenjeni in upoštevani so lahko tisti delovni kolektivi, ki vedo, kaj hočejo. Vse to pa jim dokazujojo kupci, ki isčejo Almirin znak na pleteninah, znak, ki vedno pomeni »moderno in kvalitetno.«

Almira iz Radovljice čestita vsem delovnim ljudem in občanom občine Radovljica za občinski praznik, 5. avgust

Klavnica in mesarija Bohinjska Bistrica

Vsem kupcem in občanom občine Radovljica čestitamo za občinski praznik ter pripravljamo naše domače bohinjske klobase in zimsko salamo.

gozdno gospodarstvo bled

tel. dir. 77-257 h. c. 77-361 — 364
telegram: GG Bled, poštni predal 42

TOZD GOZDARSTVO BOHINJ, n. sub. o.

Bohinjska Bistrica, Grajska cesta 10

TOZD GOZDARSTVO POKLUKA, n. sub. o.

Bled, Triglavská 47

TOZD GOZDARSTVO JESENICE, n. sub. o.

Jesenice, Tomšičeva cesta 68

TOZD GOZDNO GRADBENIŠTVO BLED, n. sub. o.

Bled, Ljubljanska 19

TOZD GOZDNO AVTOPREVOZNIŠTVO IN DELAVNICE

SP. GORJE, n. sub. o.

Spodnje Gorje 1

TEMELJNA ORGANIZACIJA KOOPERANTOV

ZASEBNI SEKTOR GOZDARSTVA BLED, n. sub. o.

Bled, Ljubljanska c. 19

v delovni organizaciji
GOZDNO GOSPODARSTVO BLED, n. sol. o.

Bled, Ljubljanska 19

gospodarstvo z gozdovi, proizvajajo in prodajajo različne vrste okroglega lesa, izdelujejo kvaliteten okrogli les po posebnih naročilih, pripravljajo rezonančni les, nudijo prevozniške usluge za prevoz lesa in popravljajo gozdarske stroje in naprave

Vsem delavcem in kmetom in poslovnim prijateljem čestitamo za občinski praznik Radovljice

AERODROM LJUBLJANA
Letališko in turistično podjetje
DS skupnih služb

Razpisna komisija delavskega sveta delovne skupnosti skupnih služb za imenovanje delavca s posebnimi pooblastili in odgovornostmi razpisuje dela in naloge

VODENJA UPRAVNO-PRAVNO-KADROVSKEGA SEKTORJA

Za razpisana dela in naloge se zahteva:
visoka izobrazba upravno-pravne, politološke ali kadrovske smeri, 5 let delovnih izkušenj, od tega vsaj tri leta na odgovornejših delih, znanje enega od svetovnih jezikov.

Poleg zgoraj navedenih pogojev morajo biti kandidati za razpisana dela in naloge družbenopolitično razgledani in aktivni, z moralnimi vrlinami in ustvarjalnim odnosom do samoupravljanja.

Kandidati morajo izpolnjevati tudi posebne pogoje, ki veljajo za delo na letališču in mejnem prehodu.

Delavec bo imenovan za dobo 4. let.

Kandidati naj svoje ponudbe z ustreznimi dokazili o izpolnjevanju pogojev pošljete v 15 dneh od dneva objave razpisa na naslov:

AERODROM LJUBLJANA, DS skupnih služb, 64210 Brnik aerodrom, z oznako »Razpisna komisija DS DSSS.«

Kandidati bodo obveščeni v 8 dneh po odločitvi samoupravnih organov.

OPT TRŽIČ

Obrtno podjetje Tržič

se pripravlja s svojimi storitvami v mizarski, slikarski, črkoslikarski stroki, polaganje tapet, plastičnih ometov ter vseh vrst podov

Vsem občanom in poslovnim prijateljem čestita za praznik občine Tržič

Planinsko društvo Jesenice

Nujno potrebujemo za dobra 2 meseca

2 priučeni kuharici in pomočno moč

(lahko upokojenka)
Za Tičarjev dom na Tržiču.
OD po dogovoru. Zglasite se osebno v pisarni Planinskega društva na Jesenicah, Cesta železarjev 1. Informacije po telefonu 81-291.

Ob prazniku Radovljice

Pred 40. leti 5. avgusta je bil na Vodiški planini ustanoven slovenski bataljon NOV, ki je dobil ime po našem velikem revolucionarnem pisatelju Ivanu Cankarju. Čas ustanovitve Cankarjevega bataljona je čas največje moči fašizma, ko je marsikdo pomislil, da je kakršen koli odpor zaman in da v končni posledici predstavlja brezupen poizkus obupancev, ki stavijo na vse ali nič.

Komunistična partija, ki je po zlomu stare Jugoslavije strnila svoje vrste in na vseh koncih naše domovine pozvala k oboroženi vstaji, je razumela in pravilno ocenila dialektiko v danem zgodovinskem trenutku, zato to ni bil upor obupancev, ki ne vidijo izhoda iz grozljivega položaja, ampak se je, s pozivom partije in začetkom splošne vstaje proti okupatorju, začel nadčloveški boj za nacionalno in socialno osvoboditev. Prav zato, ker tudi 5. avgust pomeni za nas občane Radovljice pomemben prispevek revoluciji in ker je želja nas vseh, da se bodo teh dogodkov spominjali rodovi, ki bodo prihajali za nami, praznjujemo dan ustanovitve Cankarjevega bataljona kot naš praznik.

Peti avgust je dan, ko danes po 40. letih lahko ocenjujemo in ocenimo prehodeno pot. Globoko smo posegli v zgodovino, izjemne dosežke smo izbojevali, prešli smo širiletno z nadčloveškimi naporji izpolnjeno bitko, dolgo kakor življenje in prehodili razvojno pot od prvih državnih začetkov, preko administrativnega socializma v naš današnji samoupravni socialistični sistem. Malokateri narod lahko tako kot narodi Jugoslavije po štiridesetih letih ugotovi tolikšen napredok, narejen na vseh področjih dogajanja, pa najsi bo to na gospodarskem področju, kot v razvoju celovitega družbenopolitičnega sistema.

Z nesluteno naglico so rasle nove tovarne, rasle so nove šole in kulturne ustanove, iz dneva v dan je rasla naša kmetijska proizvodnja tako v družbenem, kot tudi v zasebnem sektorju. Število zaposlenih je bilo iz dneva v dan više. Standard je prehitel nas same. Skratka – ustvarjali smo družbo, v sistem prepričanih in sistemu predanih ljudi. Zavedali smo se namreč, da ne gradimo socializma zaradi socializma ampak gradimo socializem zaradi našega človeka, zaradi nas samih.

Prepričan sem, da nima pravega pomena naštrevati dosežkov našega dela in življenja, ker so vidni na vsakem koraku. Vedno pa lahko samozavestno in z dostojo mero ponosa trdim, da iz dneva v dan uresničujemo visoke ideale naših prednikov, uresničujemo tiste ideale, za katere so žrtvovali življenja naši najboljši, naši najbolj predani tovariši in tovarisce.

Ustvarjamo socialistično družbo, edinstven družbenopolitični sistem, v katerem človek samoupravljalec svobodno diha, dela in odloča o rezultatih svojega dela.

Vsem delovnim ljudem občine čestitam za praznik z željo, da bi uspešno premagovali vse težave in ponosno stopali v lepši jutrišnji dan.

inž. Leopold Pernuš
predsednik skupščine občine
Radovljica

Ob občinskem prazniku, 5. avgstu, čestitajo vsem občanom in delovnim ljudem ter jim želijo veliko delovnih uspehov

družbenopolitične organizacije
in skupščina občine Radovljica

Radovljiska občinska priznanja

Ob letošnjem občinskem prazniku bodo v Radovljici na slavnostni seji podeliли občinska priznanja.

Priznanje občine Radovljica s plaketo bodo prejeli: Ferdo Bem iz Radovljice, Jernej Vrtačnik iz Iskre Otoče, Dolfo Vojak iz Elana Begunje in Aleksander Willewaldt iz Lesce. Priznanje občine Radovljica pa prejmejo moški pevski zbor KUD Stane Zagor iz Kropce, osnovna šola dr. Janeza Menčingerja iz Bohinjske Bistrice in UKO Kropa.

• Ferdo Bem je postal član SKOJ junija 1943, v ZKS pa je bil sprejet 1945. Med vojno je vstopil v NOB in se priključil četu I. jelovškega bataljona, kasneje se je vključil v Prešernovo brigado. Po vojni je aktivno delal v družbenopolitičnih organizacijah kraja in občine, okraja in širše družbenopolitične skupnosti. Poleg odgovornih nalog na področju šolstva je bil sekretar okrajnega komiteja SKOJ, večkrat je bil član okrajnega komiteja KPS Jesenice in Radovljica ter sekretar občinskega komiteja ZKS Radovljica. Aktivno je delal tudi kot član SZDL v okrajnih in občinskih organizacijah. Njegovo prizadevanje in dolgoletno delo je prispevalo k napredku občine in širše družbe, predvsem na področju vzgoje in izobraževanja, družbenih dejavnosti ter utrjevanju samoupravnih odnosov v združenem delu.

• Jernej Vrtačnik dela že šestnajsto leto v Iskri, začel je v Elektromehaniki Kranj, zdaj pa je direktor Tovarne merilnih instrumentov v Otočah. Zahtevna dela in naloge je na obeh področjih delovanja opravil zelo uspešno. V temeljni organizaciji si je prizadeval predvsem za čim boljši proizvodni program z uvajanjem elektromehaniskih sistemov in za čim boljše nastopanje na tujih tržiščih. Temeljna organizacija je v tem obdobju povečala svoj celotni prihodek za trikrat, podvojila izvoz, pri tem pa se je število delavcev povečalo le za 8 odstotkov. Poleg opravljanja odgovornih nalog v temeljni organizaciji in v delovni organizaciji se Jernej Vrtačnik aktivno vključuje v delo organov v krajevni skupnosti, je predsednik sklada skupnih rezerv občine Radovljica, poleg tega pa se vključuje tudi na področje ljudske obrameb in družbenih samozaščit.

• Dolfo Vojak je direktor begunškega Elana. Od leta 1974, ko se je zaposlil v Elanu, se je v Elanu polečala produktivnost, proizvodnja in prodaja. Elan se je povsem usmeril na marketinško poslovanje. Proizvodnja visokokvalitetnega športnega orodja je prerasla potrebe domačega tržišča. Elan je postal eden največjih proizvajalcev smuči na svetu, njegova proizvodnja je izvozno usmerjena. Z lastnim raziskovalnim delom si je pridobil ugled doma in v svetu. Aktivno podporjuje tudi razvoju množičnega in vrhunskega športa, zlasti jugoslovanski in slovenski smučarski zvezni Elan se je tudi vključil v mednarodno delitev dela.

Zgradil je novo tovarno smuči v Brnici na avstrijskem Koroskem, za tekaški šport je odkupil tovarno smuči Haparandi na Svedskem, poslovno sodeluje z LIK Kočevje, UNIS Sarajevo in firmo BENECO v Cedatu v Italiji.

Z uspešno dejavnost Elana ima Vojsk Dolfe ogromno zasluga, saj je v težkem konkurenčnem boju in s pomočjo ostalih sodelavcev uspešno vodil svojo delovno organizacijo.

• Aleksander Willewaldt opravlja naloge šefa Zelezniške postaje Lesce in je opravil v občinskih družbenopolitičnih organizacijah pomembne naloge. Od leta 1974 je delegat zborna združenega dela skup-

Najboljši učenci

Vsako leto v občini nagradijo tiste učence osnovnih šol, ki so pri pouku dosegli najboljše rezultate. Knjižna darila bodo letos prejeli:

Jasna Wolfand iz Lesce; Mirjam Gusej iz Spodnjih Goric; Darja Hudovernik iz Spodnjih Goric; Drago Jan iz Mevikuša; Klavdija Zelokar iz Spodnjih Goric; Doroteja Pavlič iz Krope; Branka Ralič iz Krope; Milena Kršnik iz Bledu; Mariza Monti iz Bledu; Renata Šimanic iz Zasipa; Sonja Erlien iz Bledu; Marjeta Novak iz Bledu; Marjeta Blaževič iz Bledu; Natana Kočelj iz Ribnega; Barbara Zupan iz Bledu; Edita Arh iz Srednje vas; Urška Zupanc iz Stare Fužine; Metod Repinc iz Bohinjske Bistrice; Alenka Kralj iz Begunje; Tjaša Legat iz Begunje; Mateja Galperščič iz Radovljice; Mojca Jovančič iz Radovljice; Tjaša Budalič iz Radovljice; Boža Fabjančič iz Radovljice; Barbara Kokalj iz Zapuž in Stanko Mulej iz Radovljice.

Občine občine Radovljica, na minulih volitvah pa je bil izvoljen za podpredsednika zborna združenega dela skupščine občine Radovljica.

Bil je vedno aktiven samoupravljalec, s svojo strokovnostjo in preudarnim iskanjem najboljših samoupravnih rešitev je prispeval k uveljavljanju in razvoju samoupravljanja v svoji delovni organizaciji in izven nje. Zaradi svoje dolgoletne samoupravne in družbenopolitične aktivnosti je cenjen in spošтовan v svoji delovni organizaciji, krajevni skupnosti in širši družbenopolitični skupnosti. Svoje bogate izkušnje uspešno prenaša na mlade delavce in aktiviste. Za svojo ustvarjalno aktivnost je bil odlikovan z redom dela s srebrnim vencem, zlato plaketo ZTP Beograd, priznanjem OF. srebrnim in zlatim znakom Zveze sindikatov ter še nekaterimi drugimi priznanji.

• Moški pevski zbor Stane Zagor Plamen Kropa:

Moški pevski zbor KUD Stane Zagor praznuje letos 20-letnico dela, obenem pa se 105-letnico zborovske tradicije v zelezarski Kropi. S številnimi nastopi zbor obuja tradicije NOB, slavi pomembne praznike in obletnice, delovne zmage, popestri

tovariška in kulturna srečanja z bogati domačo kulturo. Prvi samostojne koncerte, sodelovanje zamejskimi Slovenci, zbirka, zapoved in ohranja celotno kulturno dediščino kraja.

• Osnovna šola dr. Janeza Menčingerja iz Bohinjske Bistrice:

Sola je ves povojni čas temeno po zana s krajem ter si prizadela uveljavljanje novosti v učimočnem procesu. Ob žalu so zgradili zadnjem času rekreacijski center, obnovili podružnični bili na Kopniku in v Srednji vasi. Kot prava je uvedla celodnevni poučni, velik skrb pa posvečajo na šoli inštrumentalne dejavnosti.

• UKO Kropa:

Na področju umetnega izvajanja UKO še vedno goji redno delo in uspešno prodaja svoje izdelke direkten v tujino. Vse več poznavajo posvečajo izvozu na konventilne tržišča, predvsem v Evropsko zvezo in Nemčijo. Največ delavnic je štev odstope UKO Kemični troupi, ki jih potrebuje za izvoz samih UKO izvajata več kot polovico proizvodnje. Zelo dobro se deluje organizacija vključuje tudi v širše krajevne skupnosti Krop.

Praznične prireditve

Ob 5. avgstu, prazniku občine Radovljica, bodo številne prireditve.

V soboto, 1. avgusta bo ob 10. uri III. slovenski plavalni maraton Kavelje in korenina na Blejskem jezeru.

V soboto, 1. avgusta bo ob 11. uri koncert pihalnega orkestra na jezeru ob startu plavalne proge. Igral bo pihalni orkester Gorje pri Bledu.

V nedeljo, 2. avgusta bo ob 9. uri žahovski turnir pri Ščetu.

V nedeljo, 2. avgusta bo ob 11. uri vsakoletno srečanje planinarske občine Radovljica na Uskovnici, ob 14.30 pa proslavil ob 75. letnici delovanja Gasilskega društva Zasip z otvoritvijo gasilskega doma.

V petek, 3. avgusta bo ob 17.30 koncert kvarteta vinkovčev v cerkvi na Otoku na Blejskem jezeru.

V torček, 4. avgusta bo ob 19. uri otvoritev razstave občine Radovljica v siliki 1941 do 1981 v nekdanji osnovni šoli Čebelica v Radovljici, ob 20.30 pa večerni promenadni koncert na Blejskem jezeru.

V sredo, 5. avgusta, bo ob 16. uri slavnostna seja skupinske občine Radovljica v Poljčah v centru za občinsko upravljavo, ob 20.30 pa večer jugoslovanske folkore v Festivalnem dvorcu na Bledu. Nastopil bo folklorni ansambel Hirvantski Lado in Zagreb.

V četrtek, 6. avgusta bo ob 16. uri veliki piknik na Katanini pri Zasipu z zabavnim programom in plesom.

V petek, 7. avgusta bo ob 16. uri otvoritev sejma domačih in umetnih obrot na prireditvenem prostoru na Bledu, ob 17. uri pa promenadni koncert na prireditvenem prostoru na Bledu. Igral bo pihalni orkester jesenskih zelezarov.

V soboto, 8. avgusta pa bo ob 11. uri srečanje borcev in mladičev na Vodiški planini na Jelovici.

Radovljčani o svojem kraju

Ob občinskem prazniku bodo v Radovljici številne zanimive prireditve, občinski praznik pa bodo povsod proslavili ob delovnih uspehih in pridobitvah. V sleherni krajevni skupnosti so v minulem letu v razvoju bogatje, vendar pa so še vedno problemi, na katere so krajani opozorili.

Avtobusne zvezde so dobre, niso pa moj kraj lepo urejen in pravjet.

Olga Vidmar je ekonomski tehnik in doma iz Bohinjske Bistrice. »Razvoj krajevne skupnosti Bohinjska Bistrica je viden na vsakem koraku, v kraju se veliko gradi, krajani pa tudi stalno skrbijo za urejenost kraja. Dobili smo Ažmanov dom, v katerem so stalno prireditve, letos pa so obnovili tudi Kompanos hotel Stane Zagor v Bohinju. Prav gotovo bi morali čimprej tudi urediti hotel Jezero, še posebej, ker je v samem središču Bohinje.«

Darja Jane je zaposlena v Murki Lesce, doma pa je iz Hlebce. »Hlebce niso veliko oddaljene od Lesce, vendar si prav gotovo vsi krajani želimo, da bi imeli telefonsko omrežje in trgovino. Kraj se vedno bolj razvija in zato predvsem trgovski lokal potrebuje, prav tako pa tudi telefon.«

Brane Dvoršak obiskuje ZŠ na Jesenicah, doma pa je iz Lesce. »Mladi v Lescah smo mali in imeli mladinski klub, kjer smo se shajali, zdaj pa nimamo in pogrešamo. Vendar pa mišlim, da se mladi lahko zabavljajo, če se hočejo: v bližini je Blejski v Bohinji. Tudi športni objekti in igrišč v Lescah in v nepristopljivih bližini ne manjka, zato se mladi lahko športno udejstvujajo.«

Samoupravni in gospodarski vzpon

Radovljica občina je v minulem obdobju dosegla zadovoljive rezultate na vseh področjih življenja in dela – Gospodarstvo občine je izvorno usmerjeno in ima aktivno plačilno bilanco – Turizem se povezuje – Manj denarja za naložbe v tem srednjeročnem obdobju – Aktivnost družbenopolitičnih organizacij

Radovljica – Radovljica občina je po velikosti sedma občina v Sloveniji, saj meri 641 kvadratnih kilometrov. V občini živi okoli 22.000 prebivalcev, kar jo uvršča na devetnajsto mesto. Zanimivo je, da gospodarstvo pokriva kar polovico površine občine. S konceptom se ukvarja 150 lokalnih gospodinjstev in 77 delavcev, ki so zapoženi v družbenem sektorju. Občina sodi med gospodarsko razvite občine, največ družbenega proizvoda pa ustvarja industrija – 66 odstotkov, sledi gostinstvo, gospodarstvo, trgovina. Industrijska proizvodnja je v celoti predelovalna in pravzaprav izvorno usmerjena, obenem pa močno vezana na vsega način na reprezentativno.

Radovljica občina, katere življenski in delovni utrip se kaže v meničnem in vsakdanjem prispevanju njenim prebivalcem, da bi dosegli čim boljši in čim večji družbeni in zasebni standard, se deli na 20 krajevnih skupnosti in 95 naselij.

Vredna in Elan

Radovljiko gospodarstvo je v minulem obdobju doseglo zadovoljive rezultate, saj se posamezne temeljne in diletinske organizacije nenehno trudijo, da bi se kvalitetno preusmestile in čim več izvajale. Ze nekaj let ima gospodarstvo pozitivno plačilno bilančno pravzaprav se domala vsakdanjeno budi s precejšnjimi težavami. Padilemi so v tem, ker so minula lete manj investicij kot bi lahko, obenem pa so v nekaterih temeljnih in delovnih organizacijah premalo storilci za kvalitetnejšo kadrovsko strukturo.

Naj večjimi delovnimi organizacijami v občini, ki so tudi nošili razvoja po resolucijskih dokumentih, so begunjski Elan, in občinska Izbera ter seveda največja delovna organizacija Veriga Lence.

Tovarna športnega orodja Elan, ki se je s svojimi smučnimi uveljavila na domačem in na tujem tržištu – smuči izvaja v 40 držav in na vse celine – se razvija v prihodnjih letih prenehanično predvsem v kvalitetno športno orodje in dati prednosti tistim proizvodom, ki jih tržišče najbolj potrebuje. Smuči so smučnega značaja in čeprav zagotavljajo redno ekonomsko osnovno, je vendarje pomembno, da delavci v Elanu misijo naprej in razširjujo še ostale izdelke za šport in rekreacijo, tiste, po katerih je na tržišču veliko povpraševanja. Prav zato načrtujejo tudi gradnjo novih proizvodnih in skladališčnih prostorov ob ustanovi tovarni, saj jim prostora zmanj primanjkuje.

Svoje razvojno prihodnost vidijo v kvaliteti in v nadomestitvi uvoznih delov z domaćimi in tavarimi merilnih instrumentov v Izberi v Otočcu, kjer so že do nekaj načelovljivo gospodari. Predvsem so ena redkih delovnih organizacij, ki je dosledno uveljavila stabilizacijske ukrepe in poskrbeli, da se v proizvodnji izvaja in sprejemajo vse kontinuitati predlogi naprednih inovatorjev. Tovarna načrtuje več izmenj na konvertibilno tržišče.

Leta 1980. Veriga poslovnega leta in prvih mesecov letosnjega leta ni skrenila z ogromno kljub velikim težavam pri prekriji s suravnostjo. V Verigi so se tudi oprljeli dokumenti stabilizacijskih načrtov in uveljavljajo varčevanje potenciala, obenem pa se zavzel za višjo produktivnost in boljšo konkurenčnost delovnega časa. Njihova prizadovna prihodnost je v konverziji v kvalitetno boljše tržišče, ki jih tržišče vedno bolj traže in potrebuje, tako da je točka.

Naj izvorno najbolj uspešnimi delovnimi organizacijami je blejski LIP, ki že nekaj časa uspešno izvaja izdelke na konvertibilno tržišče. V LIPU so znali ponikati tisti prizadovni program, ta tržišče naj-

bolj privlači, obenem pa niso zanesljivi kvaliteti. Prav zato dosegajo odlične poslovne rezultate in načrtujejo skupaj z Gozdnim gospodarstvom smotreno naložbo za še večje izkorisčanje lesnih odpadkov in za še boljšo ekonomičnost gospodarjenja.

Radovljiskemu gospodarstvu pa daje pečat tudi tekstilna industrija z Almijo in Suknom v Zapužah, z industrijo, ki zaposluje največ ženske delovne sile. Obe delovni organizaciji, ki tudi poslovno dobro sodeljujata in se povezujejo, uvajata vedno nove in nove proizvodne programe in novosti ter skrbno gospodarita.

Tako kot v vseh občinah tako so tudi v radovljiski občini morali ustaviti domala vse naložbe, ki so jih načrtovali za srednjeročno obdobje. Tako bodo le težko brez večine lastnih sredstev v trgovski dejavnosti zgradili načrtovane trgovine in le težko bo za načrtovano naložbo leške tovarne Gorenjka, ki dela pod izredno slabimi delovnimi pogoji, obenem pa je edina proizvajalka tovarne čokolade pri nas. Čeprav so pri Gorenjki že zbrali denar za nove proizvodne prostore, bodo morali z investicijo počakati – kar pa pomeni večje in visoke stroške v naslednjih letih, ko se bo investicija izdetno podražila. Prav takó je tudi z ostalimi naložbami, ki jih je načrtovalo radovljisko gospodarstvo, vključno s turizmom.

Turizem se povezuje

Idealne naravne danosti ponujajo radovljiski občini možnosti razvoja turizma, veliko možnosti, ki pa jih še niso vseh izkoristili. Kljub temu pa je gostinsko-turistična dejavnost, se posebej v sedanjem trenutku, ko zdrženemu delu še kako primanjkuje deviznih sredstev, za občino velikega pomena.

Radovljiski turizem s centrom na Bledu in v Bohinju dosegla iz leta v leto zadovoljive rezultate, čeprav ne manjka problemov, ki se zavirajo uspešnejši razvoj. Občutno premalo je v turizmu prenočitvenih zmogljivosti, kajti sama turistična in gostinska dejavnost nima zaradi visokih anuitet in kreditov dovolj sredstev, da bi na novo investirala. Investicija pa so nujno potrebne kot je nujna tudi pametna turistična ponudba, ki se mora izkazovati v povezovanju in v medsebojnem združevanju dela in sredstev vseh tistih, ki ustvarjajo in ki sodelujejo v turistični ponudbi.

Na Bledu so že ustanovili turistično-poslovno skupnost, ki pa je pokazala prve rezultate, vendar si želijo njenje še večje vloge v turistični ponudbi. Še vse preveč je razdrobljenosti, še vse preveč se sile delijo in prav bi bilo, ko bi poskrbeli, da bi prišlo do enotne in kvalitetne ponudbe. Turizmu bi povsod, ne le v radovljiski občini, moral sistemsko pomagati in poskrbeli, da ne bi bili gostinski in turistični delavci vedno na repu po osebnih dohodkih, počasi akumulativnosti, ki poraja vrsto drugih problemov. Ne nazadnje je prav kader tisti, na katerem sliši vse breme, ustreznega kadra v gostinstvu in turizmu pa je vedno manj.

Kljub temu pa vsaj v letošnji sezoni beležijo na Bledu zadovoljiv turistični obisk, prav tako v Bohinju in vse turistična centra sta poskrbeli, da se ob številnih prireditvah gostje tudi zelo dobro počutijo. Kot dopolnilo hotelom, zasebnim sobam so še kampi v občini, ki so letos dobro obiskani. Najbolje urejen je kamp Šobec, s katerim upravlja Turistično društvo Lesce, kamp, ki bo letos po obisku vsekakor presegel svoj rekord.

Precejsnja pridobitev minulega obdobja je na Bledu športna dvorana, kjer je pozimi drsalnišče, namejena pa je tudi številnim drugim prireditvam. Zgradili so jo z zdrževanjem sredstev blejskih turističnih delavcev. Na področju Bohinja pa je delovna organizacija Kompas iz Ljubljane temeljito obnovila svoj hotel Stane Zagor, ga poimenovala v hotel Kompan, ki ima zdaj višjo. B kategorijo in pomeni precejsnjo pridobitev za Bohinj.

Naj izvorno najbolj uspešnimi delovnimi organizacijami je blejski LIP, ki že nekaj časa uspešno izvaja izdelke na konvertibilno tržišče. V LIPU so znali ponikati tisti prizadovni program, ta tržišče naj-

Radovljici turizem pa bo v naslednjem srednjeročnem obdobju težil večinoma le h kvaliteti, h kvalitetnejši turistični ponudbi. Na Bledu in v okolici načrtujejo le nekaj manjših prizidkov in adaptacij, najpomembnejša naložba pa je sanacija blejskega jezera. Prav zdaj bodo potegnili drugi kram natege od Mlina do Zake in poskrbeli, da se bo jezero hitreje čistilo. Obenem skrbno načrtujejo tudi izgradnjo kanalizacije v vodovodnega omrežja.

Cankarjevo naselje

V radovljiski občini so v minulem obdobju vso pozornost posvetili izgradnji družbenih stanovanj v Cankarjevem naselju, kjer so se prvi stanovalci že vseili. Družbena gradnja v Cankarjevem naselju obsega 111 družbenih stanovanj. Ob novih stanovanjskih naseljih pa bodo zgradili garaže, parkirišče, trgovino. Razen tega načrtujejo po posameznih krajevnih skupnostih tudi zasebno gradnjo in sicer v srednjeročnem obdobju naj bi zgradili v vsej občini 709 družbenih stanovanj in 401 stanovanj v zasebni lasti.

Občirni so bili načrti za srednjeročno obdobje tudi za gradnjo šol in vrtcev, vendar so sedanji ukrepi naložbe zavrlji. V Radovljici so načrtovali nujno potreben vrtec, kajti sama Radovljica se hitro širi in priseljujejo se nove in nove družine, najbrž pa bo vse premalo denarja tudi za večja vzdrževalna ali obnovitvena dela pri šolah. Najbolj pereče je v osnovni šoli Antona Tomaža Linharta v Radovljici, kjer bodo morali zaradi pomanjkanja prostora preiti celo na dvoizmenski pouk, težave pa so tudi v vseh drugih osnovnih šolah občine, kjer jim je občutno primanjkuje prostora. Prav zato bodo le težko prečeli na uvedbo celodnevne šole.

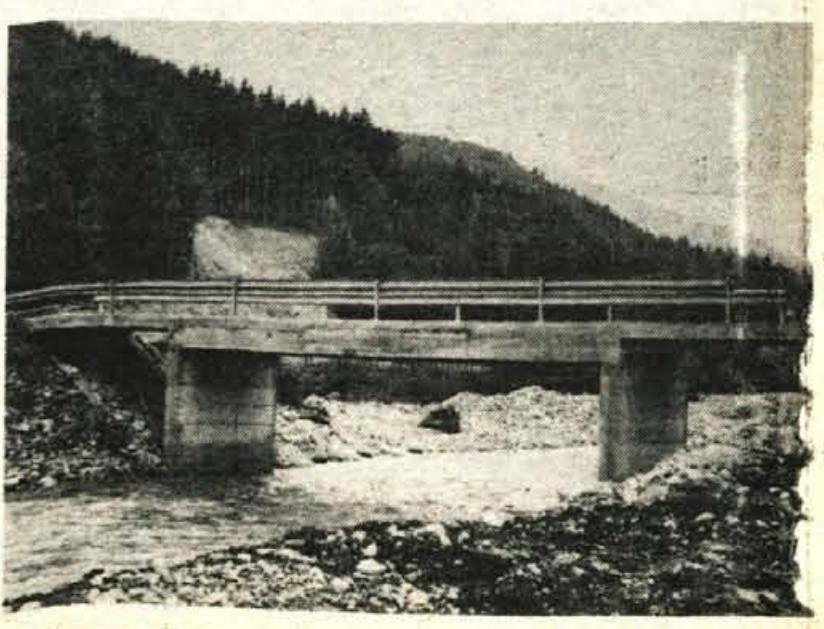
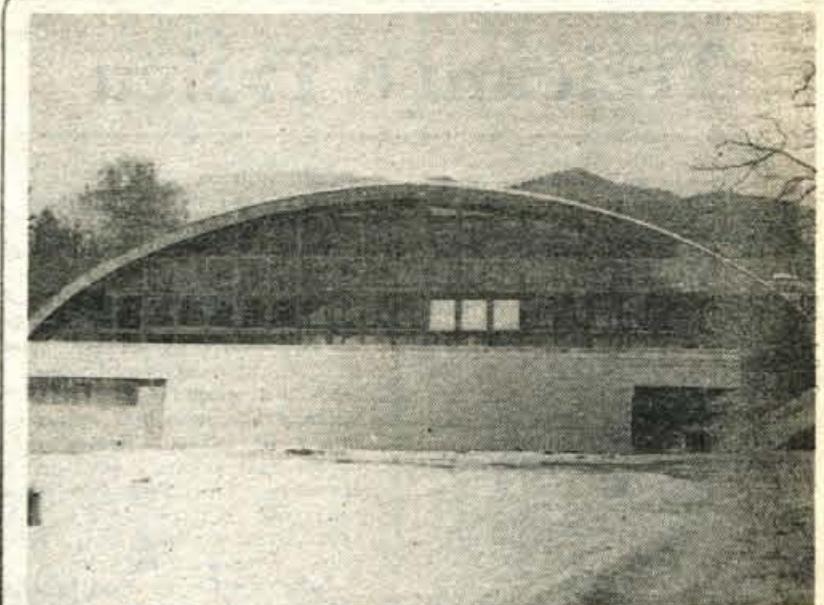
Na področju komunalne dejavnosti se iz leta v leto pojavljajo problemi predvsem zato, ker je ob vseh številnih novogradnjah komunalna infrastruktura očitno zaostala. Te težave so v občini največje pri posmanjanju dobre pitne vode v vsej lipniški dolini, v Gorjah in v Zasipu. Vendar so problem v marsikateri krajevni skupnosti že omilili in v prihodnje že načrtujejo, da bodo položili širše vodovodne celi in poskrbeli za rednejše vzdrževanje.

Pomemben uspeh pa so dosegli z obvoznicami, ki so jo mimo Radovljice načrtovali več let. Prav zdaj gradijo delavci Železniškega gospodarstva podzemski pod Železnicami, investicija pa je za občino kar precejšnja, saj bo veljala okoli 30 milijonov dinarjev. Denar je prispevala skupčina občine, komunalna interesna skupnost in deloma republiška skupnost za cete. Obvoznic bo nared ob koncu letošnjega leta.

V Radovljici tudi upajo, da bodo le težko zgradili prizidek k domu dr. Janka Benedika in poskrbeli, da bo še več občanov našlo prostor v domu ter aktivno preživlja svoje vsakdanje dneve. Prav tako imajo več načrtov tudi v posameznih krajevnih skupnostih, kjer se redno odločajo, da s prostovoljnim delom in s samoprispevkom poskrbjijo za razvoj svojega kraja. Domala da ni krajevne skupnosti izmed dvajsetih, kjer ne bi uvelodi krajevnega samoprispevka in kjer ne bi s prostovoljnim delom gradili vodovode, kanalizacije, družbene domove, astalt. Krajani sami so vedno pripravljeni pomagati, če vedo, da je njihovo delo cenjeno in če pokaže prave rezultate.

Radovljica občina je tako v minulem obdobju dosegla izredno dobre rezultate predvsem zato, ker so občani s samoupravnim dogovarjanjem in sporazumevanjem v delegatskem sistemu poiskali in tudi našli prave poti in prave rešitve. Z aktivnostjo občinskih družbenopolitičnih organizacij in z dobrim delom skupčine občine in njenega izvravnega sveta so sproti reševali vse pomembnejša vprašanja in probleme na poti razvoja.

Praznik občine je zato praznik ob številnih delovnih zmaga, delovnih organizacij, skupnosti in posameznikov, ki so se vsak na svojem področju trudili in prispevali k uveljavljanju načega družbenopolitičnega in ekonomskoga sistema.

Tržičani o Tržiču

V navado je že nekako prešlo, da ob občinskem prazniku povprašamo par občanov, kaj menijo o razvoju svojega kraja, kakšen napredok je doživel in kaj bi bilo treba še storiti. Tokrat so nam takole povedali.

Marija Tavčar iz Bistrice:
»Veliko smo naredili v zadnjih letih v Tržiču. S samoprispevkom smo zgradili nove šole, vrtce, dom upokojencev. Žal mi je, ker zadnji

referendum ni uspel. Mislim, da ljudi najbolj moti to, ker razvoja po tem programu ne bi bili deležni vsi kraji v enaki meri. Sicer pa menim, da je v naši krajevni skupnosti, v Bistrici, še vedno največji problem otroško varstvo. Vrteci so pretešni, medtem ko jasli sploh nimamo. K sreči sta moja otroka zdaj že večja, druge zaposlene matere pa imajo še težave. Sploh imajo otroci tudi premalo prostora za sprostitev, igro. Pogrešajo urejenih igrisč. Kaj me se moti? Ne vem. Živim v bloku. Vsaj kakšen meter vrtička bi rada imela...«

Jože Knific iz Podljubelja:
»Menim, da je napredok v zadnjih nekaj letih ociten. S samoprispevkom smo veliko zgradili, radi smo dajali denar za razvoj. Zato se mi zdi tembolj žalostno, ker četrti referendum ni uspel. Verjetno je bil preslabo pripravljen, program premalo zanimiv. Škoda, zdaj bo komunalni razvoj več ali manj obstal. Če se dotaknem še svoje krajevne skupnosti, moram povedati, da sem z napredkom zadovoljen. Cesto skozi vas, ki je bila naš največji

problem, smo asfaltirali. Tudi sami smo precej prispevali. Del ceste bomo asfaltirali kasneje, medtem ko bodo stranske žalostne še dolgo take kot so. V Podljubelju me najbolj moti, ker je kamp, ki je sicer vrstan v turističnih kartah, tako je zapuščen, zanemarjen. Pogrešam tudi več kulturnih, družabnih prireditvev, izletov, pohodov, srečanj. Mislim, da bi na tem področju predvsem mladi morali storiti še več.«

Romana Valjavec iz Bistrice: »Studentka sem in bolj pogosto zaidem v Tržič. Zdi se mi, da je zelo mrtev. Nobene prave družabnosti ni. Mladinska organizacija sicer poskuša zbliziti mlade, vendar so uspehi bolj klavrnji. Premalo zanimanja je med mladimi za delo. Tudi klub študentov se doslej še ni posebno izkazal. Enkrat sem bila na sejstanku, pa se mi je vse skupaj zdelo precej nereno. V Tržiču bi, skratka, moralno zaživeti več kvalitetnih prireditvev. Ne le kulturnih, tudi družabnih, športnih. O razvoju občine ali Bistrici bi ne vedela veliko povedati. Prepričana pa sem vendarle, da je škoda, ker samoprispevka ni več, saj bi na ta način občani lahko veliko pridobili.«

H. Jelovčan

Tržičanom

5. avgusta praznujemo delovni ljudje in občani Tržiča svoj praznik v počastitev in spomin na prvih osem partizanov, borcev, revolucionarjev in komunistov, ki so na ta dan pred štiridesetimi leti v herojskem boju z nemškimi okupatorji darovali svoja življenja v Verbičevi koči pod Storžičem.

Ob tem zgodovinskem prazniku, ki se vključuje v letošnje praznovanje 40. obletnice vstaje slovenskega in vseh jugoslovenskih narodov in narodnosti proti okupatorjem in domaćim izdajalcem, se še s posebnim spoštovanjem spominjamo prvih in vseh kasnejših žrtev naše revolucije. Proletarski Tržič jih je dal prek 400, to pa je visok krvni davek, ki ga je terjala naša revolucija od delavca, kmeta in izobraženca, davek, ki je neizbrisno vgrajen v temelje nastajanja nove Titove Jugoslavije in naše samopravne socialistične ureditve.

Občani in delovni ljudje naše občine smo ponosni na svoj prispevki v času narodnoosvobodilne vojne, zavedamo pa se tudi dolga do vseh, ki so darovali svoja življenja za našo svobodo in za naš lep današnji dan. Prav zato smo vsa povojsna leta in tudi danes vsa naša prizadevanja usmerjali v utrjevanje največjih pridobitev revolucije: svobode, bratstva in enotnosti.

Danes, ko je za nami več kot tri in pol desetletja dela in izgradnje svobodnih ljudi v svobodni državi, s ponosom gledamo na prehojeno pot, na uspehe, ki jih je dosegel naš delovni človek in občan pri izgradnji socialistične samoupravne skupnosti in pri oblikovanju svojega življenja. Naši delovni ljudje in občani so s svojim delom dokazali globoko resnico, ki jo je izrekel veliki revolucionar in mislec Edvard Kardelj, namreč, da »sreče človeku ne more dati niti država, niti sistem, niti politična stranka, srečo si lahko človek ustvari samo sam!«

Tudi danes, ko nas ob hitrem in razgibanem razvoju pestijo razne težave v gospodarstvu, se moramo bolj kot kdaj-koli zavedati izrečenih misli pokojnega Edvarda Kardelja ter vsak na svojem mestu, vsak po svojih močeh in sposobnostih dati od sebe vse, da težave čimprej odpravimo, da z zmanjšanjem vseh oblik porabe, z večjo in kvalitetno proizvodnjo, delovno disciplino uravnovesimo neskladja med proizvodnjo in porabo ter s povečanim izvozom neskladja v devizni plačilni balanci. Kljub naši majhnosti lahko veliko naredimo. To so naši delovni ljudje in občani dokazali že v prvem letošnjem polletju uresničevanja načrta srednjoročnega gospodarskega razvoja občine.

Letošnjemu občinskemu prazniku bomo dali še poseben poudarek s tem, ko bomo na slavnostni seji vseh zborov občinske skupštine podpisali listino o pobratenju med občinama Tržič in Ludbreg iz socialistične republike Hrvatske. Že dosedanje sodelovanje s to občino je bilo zlasti na gospodarskem področju uspešno, je pa še veliko drugih področij, na katerih občini lahko plodno sodelujeta. Podpis listine o pobratenju pomeni sicer majhem, toda pomemben delček v mozaiku utrjevanja bratstva in enotnosti med našimi narodi in narodnostmi.

Vsem delovnim ljudem in občanom ob prazniku iskreno čestitam za uspehe ter se jim za njihovo dosedanje ustvarjalno sodelovanje toplo zahvaljujem. Želim, da bi ob nadaljnjem aktivnem sodelovanju in prizadevanju tudi v prihodnje dosegali nove delovne uspehe.

Predsednik
skupštine občine Tržič
Milan Ogris

Zlata plaketa Lepenki

Na jutrišnji slavnostni seji skupščine občine Tržič, ki bo ob 18. uri v dvorani Cankarjevega doma, bo predsednik Milan Ogris podelil plakete mesta Tržiča devetim organizacijam oziroma posameznikom.

• **Zlato plaketo** bo dobila Lepenka, temeljna organizacija Kartonažne tovarne Ljubljana, ki letos praznuje stoti jubilej, za pomembne dosežke na gospodarskem področju.

• **Srebrne plakete** bodo prejeli: Marjan Bizjak za vsestransko aktivnost na gospodarskem in družbenopolitičnem področju, krajevna organizacija rdečega križa Podljubelj za vzorno in prizadetno delo na humanitarnem področju, krajevno združenje zvezne borcev NOV Lom za krepitev vloge krajevne organizacije v političnem sistemu socialističnega samoupravljanja in ohranjanju ter razvijanju tradicij narodnoosvobodilnega boja ter Planinsko društvo Križe za razvijanje in krepitev planinstva kot obike množične rekreacije delavcev.

• **Bronaste plakete** bodo kot priznanje za minilo delo dobili: Slavko Bole za aktiven prispevki pri delovanju organizacije rdečega križa in na področju prostovoljnega krovodajalstva, Jože Jurjevič za aktivno in dolgoletno uspešno delo na področju športne dejavnosti, Janez Kalinšnik za aktivno in dolgoletno uspešno delo pri razvijanju telesne vzgoje v Tržiču ter Hazim Omerovič za aktivno družbenopolitično delo v krajevni skupnosti.

Delavci tržiške Lepenke letos praznujejo stoletnico obstoja tovarne. Za pomemben prispevek pri razvoju gospodarstva in občini bodo prejeli zato plakete mesta Tržiča.

Letošnja spominska svečanost pri spomeniku pod Storžičem bo v nedeljo, 9. avgusta, ob 10. uri pri spomeniku pod Storžičem. Združena bo s srečanjem borcev Kokrškega odreda in otvoritvijo stalne zgodovinske razstave v domu pod Storžičem.

V nedeljo, 9. avgusta, bo ob 10. uri pri spomeniku pod Storžičem vsakoletna spominska svečanost v počastitev prvih žrtev revolucije, ob 10.30 pa bo bogat spored prazničnih prireditv sklenilo srečanje borcev Kokrškega odreda. Ob tej priliki bodo v domu pod Storžičem odprt tudi stalno zgodovinsko razstavo.

H. J.

Klub težavam zaradi slabih domaćih surovin in reproducjskih materialov, ki so terjali nenehno prilaganje proizvodnih programov, so tržički čevljariji v polletju naredili za štiri odstotke več kot v enakem lanskem obdobju - Prodaja uspešna, le razvite zahodne dežele pripirajo vrata - Zato cilji glede nadaljnega dviga kvalitete ostajajo trdni - Idejni projekt za nove proizvodne prostore v industrijski coni bo izdelan še letos.

Pekovo tovarna za izdelavo obutve v Tržiču je že dolgo pretesna. Idejni projekt za izgradnjo nove bo prinesel končno odločitev o zahtevni naložbi, njenem obsegu in dinamiki.

čestita občanom, cenjenim potrošnikom in poslovnim prijateljem za praznik občine Tržič

Sprehod po bratskem Ludbregu

Iz dolgoletnega gospodarskega sodelovanja in prijateljstva med občani Tržiča in Ludbrega se je rodilo bratstvo - Predsednika skupščin občin bosta jutri podpisala listino o podprtju, pri domu Petra Uzarja v Bistrici pa bo pogzano korenine novo drevo - Ob tem pomembnem dogodku za obe občini je prav, da tudi Tržičani zvedo nekaj več o svojih po-bratimih.

Občina Ludbreg, ki je vsajena med reke Dravo, Bednjo in Plitvico v severozahodnem predelu Hrvatske, zavzema 223 kvadratnih kilometrov. Podzemje in meji z občinami Čakovec na severni, Koprivnica na vzhodni, Križevci in Novi Marof na južni ter Varaždin na zahodni strani. V občini, v kateri živi 22.340 prebivalcev, je 41 naselij. Največje občinsko središče je Ludbreg.

GOSPODARSKI RAZVOJ

Razvoj ludbreškega območja se je začel v povojnih letih. Pred tem je bilo med najbolj zaostalimi v državi, brez pomembnejših gospodarskih in drugih objektov, z neznatno obrtojno trgovino. Osvoboditvi so najprej zrasle obnovne delavnice v tekstilnih, obutvenih, plietskih, grafičnih in drugih dejavnostih ter kmetijske zadruge. Na teh osnovah se je posebno v zadnjih desetih letih razvila dokaj močna in sodobna industrija, tako da danes v družbenem sektorju zaposlenih že več kot 4500 občanov. Zlasti velik napredok je opazilen v kmetijstvu, kjer razen tradicionalne kmetijske proizvodnje prevladuje pridelava žitaric, semen, zelenjave, zdravilnih zelišč, tobaka in nekaterih drugih kultur. Uspešno se razvija tudi živilstvo.

Pek je že 1972. leta prodajal polovico njihovih izdelkov, jim ponudil strokovno ter po sklenitvi petletnega dogovora o sodelovanju tudi razvojnotehnično pomoč. Za Budućnost je prevzel celotno prodroj obutve in zgornjih delov, tovarno oskrboval z osnovnimi in drugimi materiali. Sodelovanje je dajalo iz dneva v dan boljše rezultate. Pred petimi leti so bili ustvarjeni vsi pogoji, da se Budućnost pridruži Peku kot temeljna organizacija združenega dela.

Ob združitvi je bila začrtana tudi gradnja nove tovarne, saj so bili stari prostori Budućnosti neprimerne, premajhni za sodobno opremo in ni preizvodnje. Tovarna je bila zgrajena v rekordnih desetih mesecih, tretjino vstopa pa je zanj prispeval.

Med najpomembnejše delovne organizacije sodijo: tovarna za proizvodnjo industrijske opreme, Opredeljna tovarna zdravil Belupo in tovarna zgrajena tovarna za proizvodnjo trdih želatinastih kapsul.

S kvalitetu osvajajo trg

Že pred začetkom kolektivnega dopusta, ki so ga sklenili na teden, so delavci tržičke tovarne obutve Peko obravnavali prve, tedaj še nekoliko grobe, podatke o polletnem gospodarjenju. Ugotovili so, da je proizvodnja kljub težavam s surovinami in reproducjskimi materiali dokaj nemoteno potekala. V prvem polletju so naredili dobrih 1,8 milijona parov obutve oziroma štiri odstotke več kot v enakem lanskem obdobju in kot so načrtovali.

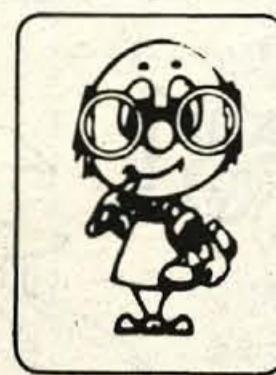
Prizadevanja, da bi na trg poslali kar se da kvalitetni izdelki, tokrat, žal, niso povsem uspela, čeprav je že dolgo znano, da Pekovi čevljii osvajajo kupce prav s kvalitetu in seveda modrostjo. Nenehno spremicanje programov, prilaganje slabim materialom z domačega trga, na katerem je ponudba skromnejša od povpraševanja, vsekakor nista delala v prid ciljem tržičkih čevljarijev.

Kajti predvsem nadaljnji dvig kvalitete je eden od osnovnih pogojev za obstoj Peka na zahtevnem zahodnem in tudi jugoslovanskem trgu. Seveda pa brez boljših domaćih materialov ne bodo mogli uspeti. Pogajanja s proizvajalcem so več ali manj bob ob steno. Pričakujejo, da bo poslovna skupnost pri združenju usnjarškopredelovalne industrije v okviru Gospodarske zbornice Slovenije, ki naj bi se lotila teh problemov, učinkovitejša.

S prodajo so v Peku tudi letos zadovoljni. Na domačem trgu so prodali okrog 1,8 milijona parov lastne in dokupljene obutve ter presegli lanski rezultat za enajst odstotkov. Dobro so se odrezali tudi pri dolarskem izvozu, ki je bil za trinajst odstotkov večji, žal pa se je struktura spremenila v škodo prodaje v razvite zahodne države. Prav temu vprašanju so ob obravnavi polletnih rezultatov gospodarjenja delavci namenili največ besed. Ugotovili so več razlogov za slabši položaj na tujem trgu. Eden je prav govor svetovna gospodarska kriza, ki je zadela vse moderne čevljarske tovarne. Razen tega pa so se Peku nekoliko priprila zahodna vrata tudi zaradi slabih domaćih materialov.

Tujim kupcem so v prvih šestih mesecih prodali 631.500 parov obutve. V plan so zapisali, da je

bodo 66 odstotkov poslali na zahod, vendar je razmerje približno enako med konvertibilnim in klininskim trgom. Trudijo se, da bi razliko do konca leta vendarle zgradili. Dogovarjanje z Afisom o dodatnem izvozu kaže, da bodo sadovi zreli v zadnjih mesecih, razen tega pa v Peku iščejo tudi druge prodajne poti. Po doslej sprejetih naročilih imajo prodane že okrog 80 odstotkov letosnjake proizvodnje.

Za uvoz so delavci Peka v prvem polletju porabili 37 odstotkov manj deviz kot v enakem lanskem obdobju. To je posledica omejenih možnosti uvoza zaradi manjšega izvoza ter zapore za uvoz opreme. Zato so morali skrčiti proizvodnjo poliuretana, namenjeno domačemu trgu, saj je surovina v celoti tuja. Precej jih je priča tudi omejen uvoz opreme. Za modno obutev, kakršno delajo v Peku, je potrebno proizvodne programe večkrat menjati, to pa zahteva tudi nekatere nove stroje oziroma opreme.

Poglejmo še, kakšni so najpomembnejši polletni finančni kazalci.

Celotni prihodek je v vsej delovni organizaciji narasel za 44 odstotkov, nekoliko počasneje, po 43 odstotnih stopnji, so rasla porabljeni sredstva, tako da je dohodek od lanskega večji za 45 odstotkov. Čisti dohodek je za 46 odstotkov bogatejši, medtem ko so za osebne dohodek namenili 29 odstotkov več denarja. Povprečni mesečni osebni dohodek na zaposlenega je dosegel 9062 dinarjev, samo v tržički tovarni pa 9596 dinarjev.

Družbenemu standardu v Peku posvečajo precej pozornosti. Za pomoč pri reševanju stanovanjskih vprašanj delavcev, na primer, so letos izdvojili dobrih 23 milijon dinarjev, od tega 16 milijonov za zaposlene v tržičkih temeljnih organizacijah. V Bistrici in v prenovljeni Lončarjevi hiši bodo pridobili sedem novih stanovanj, sicer pa večino zneska posojajo delavcem za nakup, gradnjo in obnovo lastnih stanovanj.

Po toplem obroku v lepi tovarniški jedilnici posegajo skoraj vse zaposleni. Za malico prispevajo le simboličen delež dva dinarja. Dobro imajo urejeno tudi zdravstveno varstvo. Splošna ambulanta dela že nekaj let, jeseni pa bodo odprli še zozdravstveno. Kulturna, športna in druge aktivnosti delavcev so organizirane prek sindikata.

Drugi del čistega dohodka Peko usmerja za razširitev materialne osnove dela in obnavljanje rezerv. Letos je ta znesek dvakrat višji kot pred letom dni, kar je predvsem odraz ugodnega poteka proizvodnje in prodaje, saj so zaloge v polletju bistveno manjše kot konec minulega leta. Kljub temu so za naložbe porabili le dobrih 63,8 milijona dinarjev, in to predvsem za dokončanje dveh proizvodnih hal v tovarni Budućnost v Ludbregu ter prodajalni v Ljubljani, na Reki in v Banjaluki. Uvoz opreme in strojev, ki so ga načrtovali, zaradi omejitev namreč ni bil uresničen.

Pripravljajo idejne projekte za najzahtevnejšo naložbo v tem petletnem obdobju. Gre za gradnjo novih prostorov za proizvodnjo obutve v industrijski coni na Mlaki. V njih bo mogoče delo bolje organizirati kot v starini, tesni tovarni, uvesti najmodernejšo tehnologijo ter s tem ustvariti ugodnejše delovne pogoje ter možnosti za nadaljnji dvig kvalitete. V izpraznjenih prostorih bodo nato še močnejše razvili proizvodnjo poliuretana, gumarne in plastike ter orodjarno, ki postaja vse pomembnejša za Peko in Tržič sploh. Dokončna odločitev o naložbi bo padla, ko bo na osnovi idejnih projektov obdelana z vseh vidikov, zlasti skozi očala investicijskih meril.

V Pekovi temeljni organizaciji Budućnost v Ludbregu je našlo delo 1250 občanov, z izgradnjo dveh novih hal pa se jih bo zaposlilo še 300. - Foto: H. J.

speval Peko z lastnimi sredstvi in bančnim kreditom.

V Budućnosti naredijo na leto okrog dva milijona parov čevljev ter zgornjih delov obutve. Z izgradnjo še dveh dvoran, ki bo sklenjena v drugem polletju, bodo delavci povečali proizvodnjo zgornjih delov obutve. Zaposlitev bo našlo še 300 občanov.

DRUŽBENI STANDARD

Vzpostavljen z razvojem gospodarstva se je zadnjih deset let razvijal tudi osebni in družbeni standard prebivalcev ludbreške občine. Skupni družbeni proizvod se je povečal za desetkrat, narodni dohodek na prebivalca pa znaša 1850 dolarjev.

Napredek je očiten na vseh področjih. Zrasli so novi, sodobni šolski prostori, napredovalo je zdravstvo. V kratkem bo v Ludbregu dograjen zdravstveni dom, v katerega se bodo zatekali po pomoč občani.

Uspešno se razvija tudi stanovanjska gradnja. Samo v zadnjih petih letih je bilo v občini zgrajenih več družbenih stanovanj kot v celiem povojnem obdobju pred tem.

Na kulturnem in športnem področju so vse bolj prisotna prizadevanja.

vanja, da se življenje in delo osmisli in da se zadovolji čim več potrebu delovnih ljudi in občanov. V občini obstaja 50 športnih organizacij.

Posebno dobri rezultati so bili v preteklem obdobju doseženi tudi na področju infrastrukture, zlasti gospodarske. Prometnice so sodobne, vsako naselje je dobito električno energijo, zraslo je deset betonskih mostov. Vaške ulice dobivajo asfalt, vedno več je lepo urejenih družbenih domov, napreduje gradnja vodovodov, plinovodov, kanalizacijske mreže.

BOGATA KULTURNOZGODOVINSKA TRADICIJA

Naključne najdbe predmetov iz neolitika ter sistematska raziskovanja predzgodovinskih najdišč, posebno v Ludbregu, Martijancu, Sv. Petru in še nekaterih krajinah, pričajo, da je tu človek bival že pred 4500 leti. Od 1. do 5. stoletja našega štetja je poznano rimske naselje Castrum Iovia, katerega ostanke raziskujejo že deset let.

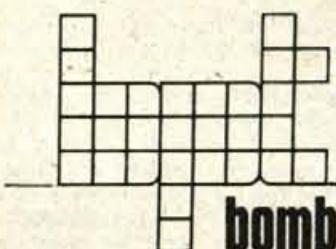
Mesto Ludbreg je nastalo najverjetneje v 11. in 12. stoletju, prvič pa je omenjen v 13. stoletju. Kot trg se

je razvijal okrog župne cerkve. V drugi polovici 19. stoletja je postal središče okrajne oblasti, okrajnega središča in občinskega glavarstva.

Prva polovica 20. stoletja je bila polna dogodkov in preobratov. Slobodoljubne in revolucionarne težnje so prebivalci občine Ludbreg izrazili že v kmečkih nemirih in uporih 1903. leta.

V Ludbregu je bila ustanovljena prva partizanska organizacija 1938. leta, kasneje pa tudi v vseh Poljancu in drugih. 1940. leta je bilo tu 45 komunistov. Občina je že v prvih dneh revolucije dala 120 prvolorcev. Življenje pa je med narodnoosvobodilnim bojem izgubilo okrog 520 ljudi.

Na območju nekdanjega okraja Ludbreg so bile ustanovljene prve partizanske enote v tem delu Hrvatske: Prvi kalniški partizanski odred, Udarna brigada Braće Radić ter Deseti zagrebški korpus. V novejši zgodovini Ludbreg sta posebno pomembna dva datuma: 3. oktober 1943, ko je bil Ludbreg prvič osvobojen in 6. maj 1945, ko je doživel končno zmago. Prvi datum si je občina prevzela za svoj praznik.

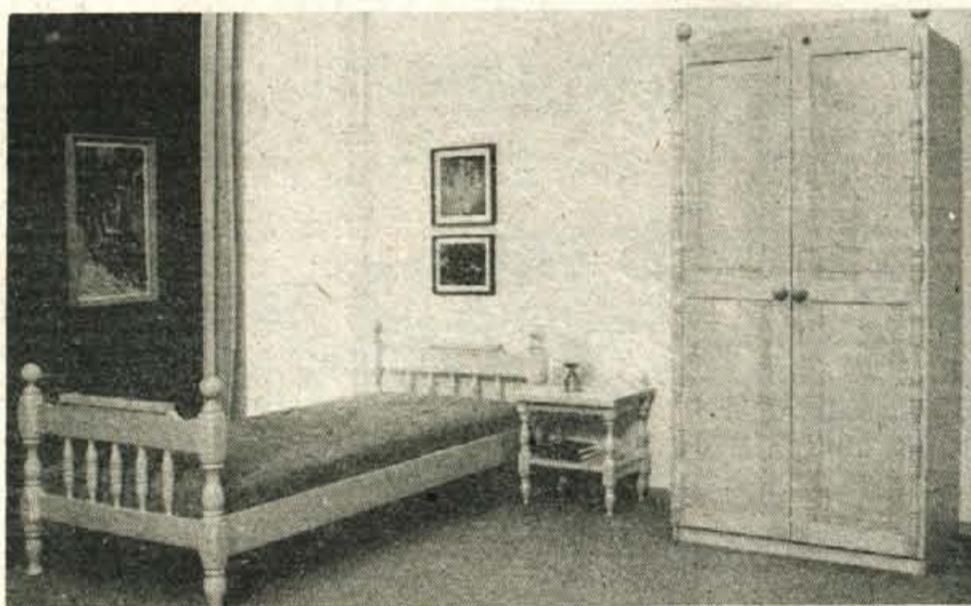
bombažna predilnica in tkalnica tržič

*čestita občanom in poslovnim prijateljem
za občinski praznik*

života 81

*Vas pogled v naravo spočije?
Prinesite delček tega v svoj dom.*

STRUŽENO POHISTVO

**PRODAJAO V POSLOVALNICI LIP BLED NA REČICI tel. 064-77-161
IN ŠTEVILNIH TRGOVINAH S POHISTVOM.**

*Delovni kolektiv podjetja čestita vsem delovnim ljudem
in poslovnim prijateljem za občinski praznik Radovljice*

lesna industrija
64260 bled ljubljanska c. 32
telefon: 064-77661
telegram: lip bled
telex: 34 525 yu lipex

lesnina
TOZD
TAPETNIŠTVO
RADOVLJICA

Izdelujemo in montiramo po naročilu:
zavese in karnise silent gliss, platnene samonavijalce
oblazinjeno pohištvo in vsa tapetniško dekorativna dela

Polagamo:
vse vrste plastičnih iglanih podov in itisona
Vsak torek odprt od 6. do 16. ure

*Vsem delovnim ljudem in poslovnim
prijateljem čestitamo za občinski praznik
Radovljice*

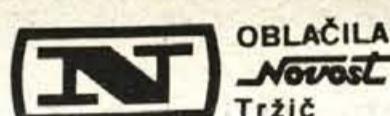
**Tržičko podjetje
industrijsko kovinske
opreme p. o.**

*Vsem občanom in poslovnim prijateljem
čestitamo za občinski praznik*

**KOMUNALNO GOSPODARSTVO
RADOVLJICA**

s temeljnimi organizacijami
KOMUNALA – RADOVLJICA,
KOMUNALA – BLED,
KOMUNALA – BOHINJ in
DELOVNA SKUPNOST SKUPNIH SLUŽB

*čestita vsem delovnim kolektivom in prebivalcem
občine Radovljica za občinski praznik 5. avgust*

*Delovnim ljudem in poslovnim prijateljem
čestitamo za občinski praznik*

FILBO

delovna organizacija za projektiranje,
proizvodnjo in montažo filterskih in
ventilacijskih naprav za industrijo

Bohinjska Bistrica

Izdelujemo, montiramo in projektiramo stroje in
naprave za industrijsko ventilacijo, filtracijo, kli-
matizacijo in zračno hlajenje.
Nudimo tudi ključavniciarske in kleparske usluge.

*Vsem občanom in poslovnim prijateljem
čestitamo za občinski praznik*

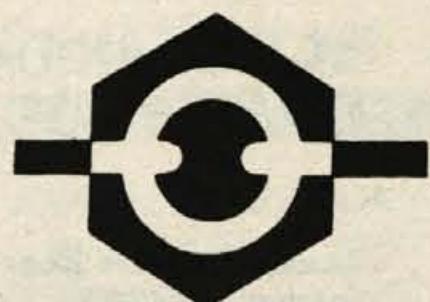
SOZD MERCATOR
Do Rožnik Ljubljana
TOZD PRESKRBA
TRŽIČ

*Ob 1. avgustu, prazniku
občin Kranj in Jesenice
ter 5. avgustu, prazniku
občin Tržič in Radovljica
čestitamo vsem občanom
in jim želimo v prihodnje
še veliko delovnih uspehov*

Posebno še priporočamo obiske in nakupe v naši blagovnici in
naših specializiranih prodajalnah v Tržiču. Pri opremi vašega so-
novanja pa vam svetujemo ogled našega salona pohištva, žele-
nine in koriva (bivši Trio) v Tržiču, v času letnega Gorenjskega
sezma od 14. do 24. avgusta pa nasvidenje pri Mercatorju v ha-
A na sejmu v Kranju.

Slovenske železarne

VERIGA LESCE
n. sol. o.

Tovarna verig, vijakov, odkovkov, orodij,
pnevmatiko-hidravličnih naprav,
industrijske opreme in meril,

VSEM DELOVNIKOM KOLEKTIVOM DRUŽBENO-POLITIČNIM ORGANIZACIJAM IN OBČANOM ČESTITAMO ZA OBČINSKI PRAZNIK RADOVLJICE IN JIM ŽELIMO VELIKO DELOVNIH USPEHOV

ljubljanska bänka
temeljna banka
gorenjske, Kranj

čestita
za občinski praznik

občanom
Radovljice in Tržiča

Tržička industrija obutve in konfekcije Tržič

proizvaja:

- sestavne dele obutve (notranjike) in
- modno usnjeno konfekcijo ter
- prodaja vse vrste osebnih in drugih zaščitnih sredstev pri delu.

Ob občinskem prazniku čestita delovna skupnost TRIO, Tržičke industrije obutve in konfekcije Tržič vsem občanom in poslovnim prijateljem

metalka

TOZD Tovarna
montažnega príbora
in ročnega orodja

»TRIGLAV« Tržič

Vsem delovnim ljudem in poslovnim prijateljem čestitamo za
občinski praznik

KARTONAŽNA TOVARNA LJUBLJANA n. sol.
TOZD JELPLAST, KAMNA GORICA n. sub. o.

proizvajamo:
- brizgane plastične izdelke za potrebe embalaže
- tehnične izdelke

Vsem delovnim ljudem in poslovnim
prijateljem čestitamo za občinski praznik Radovljice

ZIVILSKI KOMBINAT »ŽITO« n. sol. o. LJUBLJANA

TOZD proizvodnja pekarskih in konditorskih izdelkov n. sub. o.

Triglav - Gorenjka

LESCE

ROŽNA DOLINA 8

Vsem svojim kupcem in občanom čestitamo za praznik Radovljice in Tržiča, ter priporočamo svoje izdelke: kruh, pecivo, slaščičarske proizvode, čokolado in obisk naših trgovin in slaščičarn Kobla v Bohinju, Vrba v Radovljici, pri Kogošarju v Lescah in v trgovini v Tržiču

Gradbeno podjetje Bohinj Bohinjska Bistrica

Vsem občanom in poslovnim prijateljem čestitamo za občinski praznik občine Radovljica in se priporočamo s svojimi storitvami

VSEM DELOVNIM KOLEKTIVOM,
DRUŽBENO-POLITIČNIM ORGANI-
ZACIJAM IN OBČANOM ČESTITAMO
ZA OBČINSKE PRAZNIKE GORENJS-
SKIH OBČIN

MURKA

IMOS
SGP Tržič
p. o.

ARHITEKT
BIRO
SGPTRŽIČ

čestita vsem občanom in poslovnim prijateljem za praznik občine Tržič

SLOVENSKE
ŽELEZARNE

plamen
tovarna
vijakov
kropa
1895

Za občinski praznik Radovljice čestitamo vsem poslovnim prijateljem in občanom ter jim želimo veliko delovnih uspehov

Kemična
tovarna Podnart p. o.

SPECIALIZIRANA TOVARNA KEMIKALIJ
ZA GALVANOTEHNIKO, FOSFATIRANJE
IN BARVANJE KOVIN

V tovarni prejmete brezplačne nasvete in navodila,
servisna služba pa je vsem na voljo.

Kolektiv tovarne čestita vsem delovnim ljudem za občinski praznik Radovljice

Obrtno podjetje
Knjigoveznica
in tiskarna
Radovljica

čestita vsem delovnim ljudem in poslovnim prijateljem za občinski praznik Radovljice in se priporočamo s svojimi storitvami

KLJUČAVNIČARSTVO
RADOVLJICA

Vsem delovnim ljudem in poslovnim prijateljem čestitamo za občinski praznik, ter se priporočamo s svojimi uslugami.

mira

stavbo in pohištvo mi-
zarstvo, radovljica Šenarje-
va 22, telefon 75 036 (064).
Broj radov pri SDK Radovljica
število 51540-001-0000

*izdelki za dom
opremljanje
in belnice ter stolnice
pohištvo in strojna delavnica
po naročilu*

*Vsem občanom in poslovnim prijateljem
čestitamo za občinski praznik*

Združena lesna industrija Tržič

TOZD ŽAGA – TOZD ZABSIJARKA – TOZD POKRISTVO – TOZD LEPENITVNO

*čestita občanom in poslovnim prijateljem
za občinski praznik.*

Obiščite naš salon pohištva v trgovskem centru
Deteljice v Bistrici pri Tržiču.

Komunalno podjetje Tržič

Vsem delovnim ljudem, poslovnim prijateljem in sodelavcem čestitamo za občinski praznik

Kartonažna tovarna Ljubljana

TOZD LEHENKA TRŽIČ

*Vsem občanom in poslovnim prijateljem
čestitamo za občinski praznik*

PRVI V MODI, TEKSTILU, OBUTVI IN ŽIVILIH!

MALI
OGLASI

telefon
23-341

PRODAM

Prodam smrekove DESKE in PLOHE.
Blastrica 26, Tržič 7042
Zoper lahko dobite vsak popoldan
DOMACA JAJCA v Srednji vasi št. 6 pri
Gorici 7100

Prodamo 6 komadov ŽELEZNIH
TRAVERZ dolžine po 6 metrov, primerne
za gradnjo. Ogled je možen vsak de-

lavnik od 8. do 11. ure v pisarni Krajevne

akupnosti Naklo 7140

Prodam več PRASICEV težkih od 20
do 30 kg, primernih za reho. Stanonik, Log
9. Sk. Loka 7128

Zaradi preurejanja vzrejalnika RAZ-
PRODAJAM do 15. avgusta 3 in pol
meseca ter 7 mesecov stare JARKICE in
1 leto stare KOKOŠI. Pavlin, Pivka 45,

Naklo 7134

Prodam dobro ohranjeno KOČJO.

Janez Gartner, Studor 3, Srednja vas v

Boginju 7138

Ugodno prodam, 4200-litrsko cisterno

za olje, težjo avtomobilsko PRIKOLICO,

električni gradbeni PODALJŠEK s kolu-

tom, in 8 mm MREŽO za sejanje pešča.

Senčino 15, telefon 064/57-0688 7219

Prodam SIPOREKS: 110 komadov

debeline 5 cm in 150 komadov debeline

10 cm ter 5 VRAT lip Bled (lužen hrast).

Porečna Stane, Binkelj 2, Sk. Loka,

telefon 61-467 7220

Prodam mlado KRAVO simentalko s

teletom ali brez. Poljšica 57, za trato,

Zg. Gorje 7221

Prodam kombiniran MIZARSKI

STROJ na 5 operacij. Informacije na

telefon 064/60-080 vsak dan med 8. in 9.

uro. Ogled med 15. in 16. uro 7222

Prodam KOSILNICO laverda z vola-

nom, širina 130 cm. Ima motor 15 KM.

Pripravna za vlevo lažjega voza. Puštal

19. Sk. Loka 7223

Prodam keramika PLOŠČICE za bal-

kon in 80 litrski električni BOJLER. Po-

navec 34, Podnart 7224

Prodam gumijast ČOLN maestral 9,

rabiljen eno sezono. Informacije telefon

02-761 po 16. uri 7225

Prodam dobro ohranjeno HARMONI-

KO in kupim rabljen PRALNI STROJ.

Senčilo Cveta, Vodnikova 8, Lesce 7226

Prodam 15 prm gabrovih in hrastovih

DRV. Telefon 24-027 7227

Prodam 14 dni staro TELČKO simen-

taliko, Jeglič, Podbrezje 86 7228

Poceni prodam AVTO RADIO s kase-

tofonom, še v garanciji. Dolenc Franci,

Hudi gruber 7, Tržič 7229

Prodam rabljena dvilna GARAZNA

VRATA. Cesta talcev 25/a, Kranj, tele-

fon 25-665 7230

Prodam 1 teden starega TELETA za

rejo. Voglie 50 7231

Prodam dobro ohranjeno ŽENSKO

KOLO - 200 litrski VINSKI SOD, 20 kg

PROTJA in KIMPEZ. Meglič Franciška,

Otok 5, Radovljica 7232

Prodam SLAMÓ pri Podnartu. Infor-

macije na telefon 064/70-497. zvečer

7233

Prodam 9 mesecev brej KRAVO čno-

bole pasme, ki bo drugič teletila. Jakelj

Jože, Borovška 89, Kr. gora, telefon

061-481 7234

Ugodno prodam črno beli televizor

GORENJE 921. Jezeračka 46, Kranj

Ugodno prodam SPALNICO. Tele-

fon 26-118

VOZILA

Prodam 90 kubični motor ELEKTRO-

NIK. Pavec Alojz, Dolžanova pot 1,

Kokrica 7068

Prodam ZASTAVO 750, letnik 1972.

okt. 70. Šenčur 7141

Ugodno prodam KAMP PRIKOLICO

z dodatnim Cerklje 188 7149

Prodam ZASTAVO 750, letnik 1975.

Potrebujem, Sv. Barbara 2, Sk. Loka 7155

Ugodno prodam SPACKA, letnik 1972.

Informacije telefon 57-030 7235

Prodam motor PRIMO, 150 ccm, dobro

ohranjeno. Golniška c. 2, Kokrica, telefon

061/23-440 7236

Prodam dobro ohranjeno ZASTAVO

750. Informacije na telefon 77-529 7237

Prodam ZASTAVO 750 lux, letnik

1972, prvič registrirano leta 1977, regi-

strirano do 16. julija 1982. Gazvoda Maks,

Tomšičeva 59, Jesenice 7238

Prodam nov PREDNJI DEL (kol) za

Zastavo 750. Slatna 3, Begunje 7239

Prodam MOPED apn 4 in REZERV-

NE DELE za javo 125. Jamnik Franci,

Futal 8, Sk. Loka 7240

Prodam ZASTAVO 750 SC, letnik

1979. Kavčič, Dražgoše 13, Železniki 7241

Prodam avto VARTBURG, letnik

1977. Tenetički 23, Golnik 7242

Prodam TOVORNI AVTO mercedes

14-18, kiper, zelo ohranjen. Naslov v

Železnem oddelku 7243

Prodam za dele registrirane in vozne

PRINZA 110 SC. Cena 12.500,00 din.

črn, tenetek, Trojtarjeva 48, Stratčice 7244

Ugodno prodam dobro ohranjen RE-

NAULT 16. Iztok Vrhovšček, Proletarska

3/a, Tržič 7245

Ugodno prodam VW, starejši letnik.

Alojz Kavčič, Proletarska 3/a, Tržič 7246

POSESTI

Kupim manjšo parcele za vikend v

Skofjelškem pogorju. Najraje v okolici

starega vrha. Ponudbe na tel. 061-50-547.

nak dan od 14. ure naprej.

OBVESTILA, OGLASI IN OBJAVE

KAVBOJKE JEANS — tip Levis 198,—

KAVA 1 kg 75,—

TRGOVINA

Kometter

BOROVLJE-PRI CERKVI

KAUFAUS

VERLAGSMESEN DER KÄRCHER

STANOVANJA

Ugodno prodam dvosobno STANO-
VANJE v izmerni 64 kv. m. Gubčeva 1,
Kranj, telefon 21-540 7205
Zamenjam GARSONJENO v Kranju
za enosobno stanovanje. Telefon 23-972
od 19. ure naprej 7247

Iščem GARSONJERO ali SOBO s ko-
palnicu in posebnim vhodom v Kranju.
Plačam vnaprej. Naslov v oglasem od-
delku ali telefon 49-148 7248

Zamenjam POČITNIŠKO HIŠICO na
Pokljuki za stanovanje Radovljica-
Bled. Oddati ponudbe pod Pokljuko

7249

ZAPOSLITVE

Iščem dopoldansko varstvo za sedem-
mesečno punčko, od oktobra. Vojnovič,
Preddvor 8.

Iščem HONORARNO ZAPOSLITEV z
strežbo v gostinstvu ob sobotah in nedelj-
jah v okolici Bleda in Radovljice. Do-
lenec, Koševnik 48, Bled 7250

Prijetna, boljšina ženskih POMOČ V
GOSPODINJSTVU. Hrana in stanovanje
zastopljeno. Plača po dogovoru. Oddati
ponudbe pod Miren kotiček Gorenjske

7251

IZGUBLJENO

Izgubil se je pes (medanec – dolga
– rjava-bele barve, srednje velik). Razume
na ime PIKI. Kdor bi kaj vedel o
njem, naj sporoči na tel. 22-460.

Izdaja ČP Glas, Kranj, Stavek TK Go-
renjski tisk Kranj, tisk: ZP Ljubljanska
pravica, Ljubljana. Naslov uredništva
in uprave lista: Kranj, Moše Pijadeja 1.

– Tekoči račun pri SDK v Kranju: ste-
vilka 51500-803-31999 – Telefon: n. n.
23-341, glavni urednik, odgovorni ured-
nik in uprava 21-835, redakcija 21-860,

komerciala – propaganda, naravnina,
mali oglasi in računovodstvo 23-341.

Individuelna polletna naravnina
250,- din, za inozemstvo preračunano
250,- din, vključno s poštnino.

Oproščeno prometnega davka po pri-
stojnem mnenju 421-1/72.

OBVESTILA

SERVIS za čiščenje tepihov, tapisov in
itisonov: čistim v zasebnem in druž-
benem sektorju. Telefon 25-819 od 14. do
20. ure.

Ob prazniku odprli brunarico ob Čukovem bajerju – Ni malo uspehov, ki so jih krajani Ilovke, Bobovka, Tatinka, Mlake in Kokrice dosegli v minulem srednjoročnem obdobju. Prav zato je bil letosni krajevni praznik še bolj svečan. Na osrednji, proslavi ob Čukovem bajerju je predsednik sveta krajevne skupnosti Mladen Mihalinec razgrnil načrte skupnosti tudi za prihodnjih pet let. Kokrica naj bi postala bogatejša za sodoben potrošniški center (zgradile naj bi ga Živila), za osemletno šolo in otroški vrtec, za objekte, ki so jih ustalitvena prizadevanja iz prejšnjega srednjoročnega obdobja izrinila v sedanje. Postavitev brunarice je prvi korak k ureditvi tega mirnega kotička ob Čukovem bajerju. – C. Zaplňnik

Na Blegoš i se dobimo

Škofja Loka – V nedeljo, 9. avgusta, organizira aktiv žena zadružnic KZ Škofja Loka in odbor žena zadružnic iz Javorij in Poljan izlet na Blegoš. Na pot se lahko odpravite peš, če pa niste navdušeni planinci, se lahko skoraj do vrha pripeljete z avtomobilom. Možnosti dostopa so prek Hotavelj, Poljan, Luže in Železnikov. Po vseh poteh se pripeljete do Črnega kala, od koder je še slabi dve uri hoje. Iz Črnega kala pa bo možen avtomobilski prevoz po gozdni cesti do Morav ali Prve ravni, od koder pa je le še dobre pol ure peš poti.

Na vrhu Blegoša bo srečanje zadružnic in kulturni program. Ob povratku pa boste ob koči postreženi z raznovrstnimi jedmi na žaru, zadružnice bodo spekla domač kruh in tudi raznovrstnega domačega peciva ne bo manjkalo. Najedli se boste lahko tudi ocvirkovice in »flancatove«, pa tudi za dobro domačo kapljico ne poskrbljeno.

bo poskrbljeno.

Obeta se torej prijetna nedelja v družbi žena zadružnic. Se posebej vabijo na srečanje zadružnice iz Škofjeloške in sosednjih občin z družinami, veseli pa bodo tudi vseh drugih obiskovalcev.

V. Pnomožić

Ogenj uničil Kržajev hlev – Včeraj malo po deveti uri dopoldne je zagorelo v gospodarskem poslopju Zinke Hafner iz Sv. Duha 21 pri Škofji Loki. Ogenj je povsem uničil ostrelje Kržajevega hleva, zgorelo je seno in otava, ki so jo spravili na hlev. Pomoč je bila hitra, gasilci in sosedje so iz hleva pravočasno rešili enajst glav živine ter izpod napušča potegnili kmetijske stroje. Ogenj so pogasili prostovoljni gasilci iz Žabnice, Virmaš, Jelovice, LTH-ja in Škofje Loke ter poklicni gasilci iz Kranja. Vzrok požara še ni izran. M. V.

Za reševalce nagradne križanke razpisujemo deset nagrad sicer:

1. nagrada 250 din
  2. nagrada 150 din
  3. nagrada 120 din
  - 7 nagrad po 100 din

Reditve pošljite do 12. avgusta 1981 do 9. ure na naslov:
ČP Glas Kranj, Mode Pijadeja 1, 64000 Kranj. Na
kuvertu napišite PRAZNIČNA KRIŽANKA - 4. avgust.

GLASOVÁ ANKETA

Ovčarski bal

Jezersko — Hej, hej Liza, zdaj pa že gredo... S temi besedami je gospodar Bolta naznanil gospodinji in hčerki prihod pastirjev Groge, Jernača, Kapiste, Linksarja, Urha in majerice Zefe s planin in s tem pričetek devetnajstega ovčarskega bala ob Planšarskem jezeru na Jezerskem. Pravzaprav bi moral biti tokrat že dvajsetič, a so ga morali lani odpovedati. No, letos so združili sile in organizacijske sposobnosti in ob čudovitem vremenu uspešno izpeljali prireditev. V resnici pa je »krivca« za ovčarski bal na Jezerskem treba iskati v preskromnih jezerskih pašnikih na Stularjevi, Ankovi, Murnovi in Virnikovi planini, ki niso nudile zadosti paše goveji živini. Razvilo se je ovčarstvo; nekdaj je vsak jezerski kmet imel od 30 do 50 ovac, tudi do 80, danes jih imajo vsi skupaj okoli dvesto. Ovčarstvo »sumira«, pastirji so ušli v tovarne, a planšarski običaji se obnavljajo in ohranjajo prav z vsakoletnim ovčarskim balom.

ponudbo kraja. Program odskega bala ostaja v glavnem iz leta v leto, spremenjajo pa imena nastopajočih. Letos so poleg pastirjev, majerice in spodarja, ki so v spontanem govoru predstavili stare planšarske običaje, nastopili še domača folklorna skupina, plesalci Bleda in ansambel Veseli plesarji.«

Ladvik Virnik z Zgornjega Jezerskega: »Danadnji povac s planine je le medija s planšarskega življenja in posebnih običajev izpred deseti. Kljub temu skušamo gledati na humorističen način in najbolj naravno in živo pustiti takratno življenje predjel, njihovega vodje in maturantov na planinah, njihov prihod v lino ter pogovor z gospodarjem gospodinjo in njuno hčerkico, skupaj se konča, ko gospodar Bolta zaradi starosti zapadle ovce hčerki, katere oko pa se je predtem ustavilo na postavljajočem pastirju s planin. Poroka je

Jaka Šenk z Zgornjega Jezerskega: »Na občnem zboru Turističnega društva smo sprejeli enoglasno odločitev: Jezersko poznajo Slovenci in tudi rojaki s Koroške tudi po ovčarskem balu, zato prireditev mora biti. Priprave zanj so stekle pred dobrim mesecem, v organizacijskem odboru pa smo bili pretežno mladi. Ob iskušnjah starih mačkov nam ni bilo težko sestaviti zanimivega programa. Žal nam je dva tedna pred prireditvijo odrekla pomoč Centralova temeljna organizacija Gostinstvo, četudi smo se na istem občnem zboru dogovorili, da bomo odslej nastopali enotno in z roko v roki bogatili turistično pastirju s planin. Poroka je neizbežna.«

Marica Medvešček iz Hrpja: »Ž možem sva bila na Očkoči. Spotoma sva se ustavila na ovčarskem balu. Drugič sva tej prireditvi. Veselo je, na Veselih planšarjev kar vabijo plesišče. Poskusila sem žganec kislo mleko, okusno je bilo in ne predrago. Stirideset dinarjev sva odstrela. Kuhrske strojnjak, pastir Jernač pripravil maslenik ali »masjunek«, pravijo Jezerjani. Predolgo sva zadržala v gorah, pa sva zamašila striženje ovac, krtačenje, pa in »cvirnanje« volne.«

C. Zaplotnik

NESREĆE

Omahnila in podlegla poškodbam

Vršič — Nemška državljanka Bentilla Strobel (1957) je bila v sredočju na Vršiču. Ob 7. uri se je s skupino še 16 planincev, v kateri so bili tudi trije vodiči, odpravila iz Tičarjevega doma na Prisank proti Pogačnikovemu domu. Malo po 2. uri so bili planinci v dolini Mlinice. Takrat pa je Strobovi zaradi redolgega koraka na mokri skali podrsnilo in je omahnila ter padla v pobočje. Po hudi strmini se je revalila 200 metrov v globino in bležala hudo ranjena. Tako so organizirali reševalno akcijo, v kateri je sodeloval tudi helikopter. onesrečeno planinko je prepeljal na Vršič, od tam pa so jo z reševalnim avtomobilom odpeljali v jesenško bolnišnico. Vendar so bile rane tako hude, da je med prevozom umrla.

Požar uničil ostrešje in opremo

Bohinj – V petek, 31. ob 10.30 je nenadoma izbral požar na ostrešju planinske doma delovne organizacije Viator na planini Jezero Staro Fužino v Bohinju. Požar je načelno obsegal strehi, pokriti s amrekovimi listami, je najprej opazila planinka. Pogasiti so ga je uspel oskrbnica, njena posmočnica in planinci. Vendar se je ogrenil še na manjšo pastirske v bližini. Tako je popolnoma celotno ostrešje doma oplenjen leseni del in razna oprema in pastirska staja. Skoda je okrog 2 milijona dinarjev. Določajo, da je požar nastal v jedilničniku.